JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858 ZATURDAG 16 JANUARIJ. **N°. 5.**

Prijs per halfjaar voor Batavia . . . f 12,50.
» » » » » Java . . . » 15,—.
» » » » » Buitenbezittingen . . . » 17,50.
» » » » » Nederland . . . » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cent voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

EXTRACT *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 12*den Januarij* 1858. (No. 23.)

(*Staatsblad no.* 7.)

Gelezen de [illegible] Minister van Kolonien van 9 Nove[illegible] 1857;
Is [illegible]:
Eerstelijk: enz.

Ten Tweede: Krachtens magtiging des Konings:

A. in te trekken het regentschap *Panaroekan* en *Bondowosso*, residentie *Besoeki*, zoo als het bij besluit van 20 Mei 1830, no. 1, (staatsblad no. 19). is daargesteld;

B. te bepalen:

1°. dat de districten *Bondowosso, Wonosari, Penanggoengan, Soekokarto, Djember* en *Poegar*, zullen uitmaken eene afdeeling en regentschap, genaamd *Bondowosso*, onder het beheer van eenen assistent-resident, ondergeschikt aan den resident van *Besoeki*, en van eenen Inlandschen regent, beiden gevestigd te *Bondowosso*;

2°. dat de districten *Panaroekan, Sitoebondo, Pradjakan, Kapongan, Kali-tikoes en Soember-waroe*, zullen uitmaken de afdeeling genaamd *Panaroekan*, onder het beheer van eenen assistent-resident, ondergeschikt aan den resident van *Besoeki*, en van eenen Inlandschen regent, beiden gevestigd te *Sitoebondo*;

3°. Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, van 12 Januarij no 9, is aan den juragan *Smail*, van de gouvernements [illegible] voor den dag gelegd [illegible] eene ontmoeting met zeerovers [illegible] op het eiland [illegible], toegekend de bronzen medaille voor moed en trouw.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar *Nederland*, aan den stads-apothecar te *Soerabaija C. [illegible]*.

Benoemd:

Tot [illegible] te [illegible] (*Wester-Afdeeling van Borneo*), de haven- en pakhuismeester te *Pontianak*, *J. Breijer*, thans met de waarneming dier betrekking belast.

Tot haven- en pakhuismeester te *Pontianak*, de eerste klerk op het residentie-kantoor aldaar *M. D. Crap*, thans met de waarneming dier betrekking belast.

Magtiging verleend:

Tot de uitreiking aan *H. Rosemeijer*, eener acte van toelating tot de uitoefening der artsenij-mengkunde te *Soerabaija*, en hem te belasten met de waarneming der betrekking van stads-apothecar aldaar.

Militaire Departement.

Benoemd:

Bij het wapen der artillerie.

Tot tweede luitenants: de sergeant-majoor *J. Hofstede* en de sergeanten *W. A. Heerman, J. G. Boekholt, T. J. H. M. [illegible]*.

ADVERTENTIEN.

De directeur van Financien brengt ter kennis van belanghebbenden dat gerekend van af den 18den dezer, gedurende den tijd van eene maand, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija verwisselbaar zullen zijn, de op den 9den Januarij 1858 uitgelootte $4^1/_2$ pCt. obligatiën, gecreëerd krachtens gouvernements besluiten dd. 27 Junij 1843 la. F[1] en dd. 16 Mei 1853 No. 3, van welke de nummers in de Javasche Courant van 13 dezer No. 4 door de algemeene rekenkamer zijn opgenomen.

Na verloop van den bepaalden termijn, zal geene inwisseling van de in deze bedoelde effecten, zonder speciale autorisatie, mogen plaats vinden.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat een schip verlangd wordt voor den **dadelijken** overvoer, van **Onrust** naar **Riouw**. van 400 ton steenkolen.

Postkantoor.

Landmail van Januarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert, bij deze belanghebbenden dat de 2de mail-stoomer in Januarij den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 25sten Januarij aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Berigt aan Zeevarenden.

De vice admiraal, kommandant van Zr. Ms. Zeemagt in Oost Indie en inspecteur der Marine, brengt den zeevarenden ter kennis, dat het baken van Tanna-Kenapan is weggeslagen, en het baken van Meindertsdroogte niet op de zuidzijde van dat rif staat.

VENDUTIEN.

Op Maandag 18 Januarij, voor het lokaal der weeskamer op Molenvliet,

en

Voor het commissiehuis van *Cassellotte en Co.*

Op Dingsdag 19 Januarij, wegens vertrek, ten huize van den heer *F. U. van Hengel*, op Kramat, door Gebrs. *Reinjé [illegible]*

en

Op het Heemradenplein, tegen 4 pCt. vendusalaris, door *John Pryce en co.*

Op Woensdag 20 Januarij, wegens vertrek, ten huize van den heer *C. van Lennep*, op Kramat, door *Gebr. Roselje en Co.*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce en Co.*

Op Donderdag 21 Januarij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *W. Hamme Jr*, op Molenvliet,

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *van Slooten Morgan en Co.*

Op Vrijdag 22 Januarij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *N. J. van Gent*, in Gang Chaulan, door *Casselotte en Co*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris. voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje en Co.*

Aangekomen Vreemdelingen

te *Batavia, van den* 13 t/m den 15 Januarij 1858.

MARINE HOTEL. *A van Oosteroom.* van Melbourn — *R, L. Schaap*, van Amsterdam — *Baron van Hoëvell* en *Echtgenoot*, van Idem — *G Jansen*, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *N. J. van Gent*, van Batavia — Mevr *van Gent en fam.*, van Idem. — H. L. van Eijbergen, van Telok Djambie.

HOTEL DES INDES. *P van Bleiswyk Ries*, van de Reede — *E. H. Vernoolh*, van Idem — *C. P. Wiers van Coehoorn*, van Idem — *J. J. Niepkens*, van Idem — *J. M. Ten Cate Hoedemaker*, van Idem — *J. C. C. Struick*, van Idem. — Bunick, van de Reede. — J. J. Faubel, van Idem. — G. C. Schaage, van Idem. — Van Berckel, van Idem. — Mr, J. A. van der Chijs, van Holland. — en mevrouw *van der Chijs, van Idem.*

JAVA HOTEL. *Asmus* en *Echtgenoot*, van Holland.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:
Door de weeskamer te Batavia, van de chinezen *Jauw-Liongkim, Lie Hoetong.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

H. J. Versluijs.

MOEDERLIEFDE (*Vervolg*).

Zij koos het bevallige Oosterbeek tot haar verblijf, niet enkel om zijne gezonde en schoone ligging, maar omdat daar eene vriendin harer jeugd woonachtig was, met wie zij de kennis bij de familie van P. in het vorige jaar hernieuwd had, en wier deelnemend schrijven en hartstogtelijke vriendschapsbetuigingen, tijdens haar smartelijk verlies, haar voor 't vervolg veel goeds voorspelden. Zij was daar niet zoo geheel onbekend, en de introductie van mevrouw van der Leeden zou haar later, mogt zij behoefte krijgen aan meerdere conversatie, overal eene goede aanbeveling zijn.

Oom van Ingen vond het plan niet slecht, hoewel hij de jongens graag bestendig onder zijn toezigt had gehouden; maar daar tegenover was zooveel goeds, dat hij 't niet mogt afraden; wat de vriendin betrof, waarvan Henriëtte met zooveel warmte gewaagde (en zeker hare bemoeijingen in 't harte der woning en anderzins geregtigden haar wel tot den titel van bereidwillige en hulpvaardige vrouw), hij kon 't niet verzwijgen, dat haar rang van [illegible] hem minder leek, en hij 't veel wenschelijker vond, dat mevrouw van der Leeden de gade ware geweest van den rentmeester dan van den eigenaar van Woudbeek. Dit was echter weer een van die saaije denkbeelden, die oom met hardnekkige koppigheid aankleefde; 't was toch waarlijk zoo onaardig niet in de genoegens van den rijkdom van tijd tot tijd eens te deelen, zonder er de lasten van te dragen. Henriëtte vond 't wel heel slim bedacht, en kon met de dominé's en ontvangers vrouw gauw genoeg in aanraking komen. Met de haar eigene levendigheid bereidde zij zich tot de uitvoering van haar voornemen, waarvan zij zich regt veel voor de toekomst beloofde, voor.

III. DE VRIENDIN DER JEUGD.

Met gemengde aandoeningen en een kloppend hart betrad Henriëtte hare nieuwe woning, allerliefst gelegen in het midden van een bevallig aangelegden tuin, die haar vriendelijk tegenlachte. De vrolijke levendigheid der kinderen, die alles even mooi en prettig vonden, de haar wachtende bezigheden beletten haar weldra aan smartelijke gewaarwordingen toe te geven, en riepen haar integendeel tot vernieuwde veerkracht in het bestuur der werkzaamheden op. Dank zij de vriendelijkheid van mevrouw van der Leeden, was er voor eene goede ontvangst gezorgd, en stonden reeds eenige ververschingen gereed, terwijl zij een paar harer bedienden ter dienste van Henriëtte gesteld had. Over deze voorkomendheid regt in haar schik, baarde haar 't briefje van mevrouw minder teleurstelling, waarin deze haar groote spijt betuigde, heden verhinderd te worden, haar te verwelkomen; integendeel voerde 't haar een glimlach op de lippen, want de stijl van 't billet was zoo karakteristiek dat het Henriëtte haar beeld levendig vertegenwoordigde. « Nog altijd klagende,» dacht zij, en ze herinnerde zich hoe Wilhelmina zich hierdoor reeds op de school den bijnaam van martelares verworven had, waarvan zij zich, bij de minste kleine grieve, het overdrevene *air* gaf. De vervulling harer liefste wenschen, zou volgens Henriëtte's idée, haar [illegible] wel wat lager gestemd hebben, en zie, [illegible] welkomst was eene jeremiade. Trouwens, [illegible]

Heden ontving ik het treurig be[illegible] dat op den 10den November 1857, te Rijswijk [illegible] 's Gravenhage, overleden is, mijne geliefde [illegible] mevr. de wed. *C. A. Struijck* geb. *van* [illegible].

BATAVIA, 8 *Jan.* 1858. A. P. STRUIJCK.

Eenige algemeene kennisgave. (115)

Op den 23sten December 1857 werd mij, op eene zeer treurige wijze, plotseling door den dood ontrukt, mijne hartelijk geliefde echtgenoote *Cornelia Theodora Blanckers Pasqué.*

Slechts drie en een half jaar met haar vereenigd, laat zij mij twee kinderen na, die op nog jeugdigen leeftijd, reeds nu hare liefderijke zorgen missen.

H. M. N. DE HAAN.

SOERABAIJA, 7 *Januarij* 1858.

Eenige kennisgeving. (105)

VENDUTIE

Op Maandag den 18den dezer, voor het kommissiehuis van **Casselette & Co**

Van Spiegels, Schilderijen, Porceleinen Eet- en Thee Serviezen, Waschstellen, Pleeten Likeur-, Zuur- en Olie en Azijnstellen, Lakens, Tricots, Dames-hoeden en Robes, Koetsiershoeden, Chineesche Koffers, verder Bijouteriën, Kramerijen, Dommekrachten, IJzeren Keukengereedschappen, van buiten verglaasd en van binnen geporceleind, dito dito vertind, enz, Wijn op Fust en in Kisten, 200 Kazen, Hammen, diverse Provisiën, Vruchten op Brandewijn, ledige Wijnflesschen, voorts eene partij afbraak materialen en eindelijk goed zingende Kanarievogels enz. Alles zonder reserve. (122)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 19den Januarij 1858.

Wegens vertrek, ten huize van den WelEerw. heer **Ds. F. U. van Hengel**, op Struiswijk, door Gebrs. **Roselje en Co.**

Van **een netten en welgeconserveerden inboedel**, bestaande uit:

Diverse Mahonijhouten meubilair, spiegels, schilderijen, lampen, eet- en theeserviezen, eenig **zilver-, pleet-, cristal** en **glaswerk**, goed loopendende **wagenpaarden, rijtuigen**, waaronder een zeer **solide reiswagen**; voorts, martevanen, keukenkasten, enz., enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen.

(128)

VENDUTIE

Op **Woensdag den** 20 Januarij 1858, wegens vertrek, ten huize van den Heer **C. van Lennep**, op Kramat, door Gebr **Roselje & Co.**, van een zoo goed als nieuwen inboedel bestaande uit:

Een **Massief Mahonijhouten Ameublement** bekleed met **rood Velours d'Utrecht, Consoles, ronde Tafels** en **Knapen, met wit marmeren bladen**, diverse **Kasten, Buffet, Toilet Duchesse, Waschtafels, Etagère, Speeltafels, een groot Massief Mahonijhouten Ledikant, een dito Eettafel, groote Spiegels, Schilderijen, Pendules, Lampen, Zilver-, Pleet-, Porcelijn-, Kristal- en Glaswerk, Vier spannen perfect loopende Paarden, Rijtuigen**, waarbij eene solide **Reiswagen**, en een nog nieuwe **Europesche Handchais met- en zonder bok te gebruiken.**

Voorts: **Martevanen, Keukenkasten**, etc., etc.

Op Zondag te voren te bezigtigen.

(129)

VENDUTIE

[illegible] Donderdag den [illegible], voor de woning van den Heer W. [illegible] Jr., op [illegible], wegens vertrek, van zijn netten inboedel, waaronder een ameubelement, IJzeren Ledikanten en ander Europeesch meubilair. (158)

VENDUTIE
op Vrijdag den 22 dezer,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdelen Heer **N. J. van Gent**, in Gang Chaulan, n°. 9, door *Cassalette* & *Co.*

van Spannen Macassaarsche en andere Paarden, Wagens, waaronder 2 Vis à Vis, zijnde een derzelve bijna nieuw, Tent- en Kinder Wagentjes, Tuigen- en Stalgereedschappen, verder van deszelfs zeer goed onderhouden Inboedel, bestaande uit Meubelen van mahonij en andere houtsoorten, als: Banken, Stoelen, Tafels, Knapen en Kleer Kasten, Spiegels en Schilderijen, Kroon-, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Stolpen, Consoles en Waschtafels met marmeren bladen, Speel- en Penant Tafels, Pendules en Candelabres, één- en twee- Mans- en Kinder- Ledikanten, Buffet- en Dispenskast, een Eet tafel voor 18 personen, Porceleinen Eet- en Thee- Serviezen, Glaswerk, Pleeten Likeur Olie en Azijn- en Zuurstellen, 1 Amerikaansche IJskist, een goed zingende Kanarievogel, Bloemen in potten enz. enz (155)

VENDUTIE

Op Vrijday den 22 Januarij 1858,

à 4 pCt. Vendusalaris,

voor het commissiehuis van

Gebr. Roselje & Co.

van eene partij pas aangebragte gave provisien, bestaande uit 150 vaatjes boter, 100 kazen, 75 hammen, 100 manden à 30/, kruiken selserwater, 100 kistjes à 1 dozijn olijfolie, 30 kisten à 1 dozijn Fransche tafelazijn, 4 kisten provisien in blik, bij kleine geassorteerde kavelingen, 10 stellen kamferhouten koffers met koper beslag en 2 kisten fijn graslinnen.

Voorts een Amerikaansch faktuur, bestaande uit 60 zeer solide elegant bewerkte wipstoelen, nieuw genre, van mahonijhout en verguld, 36 diverse Amerikaansche klokken, 2 kisten do. «crackers» (beschuit), 50 stuks wit marmeren bladen voor tafels, consoles en buffetten, 100 oncen sulfate de quinine van *Pelletier*, in fleschjes van ½ ons. 30 kistjes à 1 dozijn zeer fijne portwijn, 800 kistjes Engelsche zeep, 130 dozijn hangsloten. 550 dozijn parapluies, 200 dozijn parasols, waaronder zeer fraaije van zijde, heeren- en dames zijden handschoenen, corsetten, fijne zakdoeken, gordijngoed, 20 stukken gebloemd fluweel, pleeten lepels en vorken, 7 kleine toiletten portatief, 26 balen en kisten, inhoudende chitsen, slendangs, cambricks, jacconnets, gestreepte drills, etc. — Wijders prachtige tafel-serviesen à 24 personen, en een paar rijk vergulde spiegels, waarvan de dimensien der glazen zijn 201 bij 123 Ned. duimen.

Een en ander zonder reserve. (145)

VENDUTIE.

Op 26 en 27 Januarij 1858.

In het residentiehuis te Simpang (Soerabaija), van meubilaire goederen, rijtuigen en uitmuntende gedresseerde **overwalsche rij- en wagenpaarden.**

(93)

Op de vendutie van 18 dezer,

zullen alsnog worden verkocht. ca. 150 pikols uitgezochte KOFFIJ

(166) CASSALETTE & Co.

Uithoofde er op de vendutie van heden in het lokaal der BEURS, geene gegadigden zijn geweest om het perceel gelegen in blok M, 3e. deel sectie III, subletter [illegible], buurt of wijk *Tana Abang*, bij de verponding geregistreerd onder No. 3871 breeder omschreven in de *Javasche Courant* van den 4den November en 5 December 1857 te koopen, zoo is de nadere verkoop van hetzelve uitgesteld tot op Zaturdag den 23sten Januarij aanstaande des morgens ten 10 ure ter plaatse voormeld.

MR. F. VAN HEMERT.

BATAVIA, 16 *Januarij* 1858. (167)

Op de vendutie van Woensdag den 20 January 1858

zal worden verkocht:

Eene partij Padang koffij.

(165) JOHN PRYCE & CO.

Parijsche Hobbelpaarden (Bascule de fer.)

Kinder-speeldoozen (Jeux de Société), 12 spelen in één doos. ƒ 6 tot ƒ 20.—

Farce-spelen.

Fraaije Bouwdoozen (Jeux d'Architecture.)

Kinder Legkaarten (de Werelddeelen).

Parijsche Tollen.

Ontvangen bij

(150) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Per de «*Rostock*" van Liverpool, ontvingen de ondergeteekenden wederom eenige van de sints jaren in Indie als zeer deugdzaam bekende **LAMPEN**, met 1, 2, 3 en 4 lichten, alsmede **TAFEL-LAMPEN.**

(148) Gebrs. ROSELJE & Co.

ENGELSCHE DAMES EN HEEREN LAARSJES EN SCHOENEN,

zijn door ons op nieuw ontvangen, en kunnen wij aanbevelen wegens solide en nette bewerking, terwijl derzelver deugdzaamheid, door hen die dat fabrikaat in gebruik kennen, ten zeerste geroemd wordt.

(149) VAN RIET & TER GOUW.

De ondergeteekenden hebben ter verkoop ontvangen een partijtje esquise wijn, van het in Indie zeer gunstig bekende merk

St. JULIEN,

CRUSE & FILS FRERES.

BORDEAUX.

in kisten van 4 dozijn flesschen.

Liefhebbers van een delicieus en onvervalscht glas wijn, zij deze bijzonder aanbevolen.

(147) Gebrs. ROSELJE & Co.

OLISLAEGER,

Juwelier en Goudsmid, *Rijswijk*,

Heeft op nieuw ontvangen:

een factuur Goudwerken.

Als: prachtige ***Armbanden*** en ***Broches*** met ***Brillanten, Parures*** en demie ***Parures, Armbanden, Broches*** en ***Oorringen*** met ***Koralen*** gemonteerd, ***Knoopjes*** voor Dames, ***Medaillons, Kinderringetjes, Gouden Hals-*** en ***Vestkettingen, Cachetten, Chatelaine, Vest-, Manchetten-*** en ***Hemdenknoopjes, Horlogie sleutels, Zilveren Kinderbekers, Visitebakjes, Medaillons Schilderijen,*** enz.

(152)

Zoogenaamd Imitatie leder, dat niet kleeft, in diverse kleuren, per rol of per el, verkrijgbaar bij

(130) Gebr. ROSELJE & Co.

---

duwzijde van haar karakter, voor haar zelve wel 't somberst, werd door eenig medegevoel voor het leed van anderen merkelijk verzacht, en kenmerkte zich geenszins door groote zelfzucht die het medelijden uitsluit; waardoor zij zich ook bij Henriëtte op nieuw had aanbevolen, die, door haar meer practischen aard, van het deelnemend hart harer vriendin even de gelijke vruchten beloofde als 't hare voor anderen opleverde.

Het echtpaar vormde voor het uiterlijk, en in vele opzigten ook innerlijk, een scherp contrast. De baron, een forsch breedgeschouderd man, gul en opregt van aard tot ruwheid toe, een hartstogtelijk jager, niet ontbloot van verstand, maar meer aan den indruk van het oogenblik, dan aan de stem der rede gehoor gevende; de barones, slank en tenger, statig van gang, fijn en blank van wezen, waarover een ligt waas van overgevoeligheid zweefde, terwijl de lange zijden wimpers de kwijnende uitdrukking harer lichtblaauwe oogen verhoogde. Bijzonder gesteld op het handhaven der vormen, gaf haar dit tegenover den baron veel moeite, die ondanks zijne meerderheid hierin voor mevrouws schepter boog.

Terwijl Henriëtte, den dag na hare aankomst, druk bezig was met het ontpakken en rangschikken der meubelen, kwam de gouvernante met de twee freuletjes haar de complimenten van mevrouw van der Leeden brengen, die zich voor heden door zware hoofdpijn moest verontschuldigen, maar stellig op morgen haar verlangen hoopte te bevredigen. Werd de conversatie der ouderen aanvankelijk gestremd, met de kinderen ging 't beter, Eduard en Louise wisten zich met de freules Wilhelmina en Mathilda, een paar blonde kopjes, de oudste de schoone vormen deelachtig harer moeder, door een levendiger oog verhoogd, de jongste minder bevallig maar lief en zacht van gelaat, spoedig eigen te maken. Louise, even oud als Wilhelmina, won deze door hare vleijende bewondering voor hare beeldige hoeden en jurkjes, terwijl Eduard Mathilda's bloodheid te gemoet kwam door velerlei vragen, en de gebrokene taal van de kleine Nancy, wier vleijend stemmetje haar aantrok, vriendelijk voor haar ophelderde, zoodat de freules noode de aanmaning der gouvernante volgden, om mevrouw niet langer op te houden en de wandeling te vervolgen.

Henriëtte voelde zich door het vernieuwd uitstel wel een weinigje gepiqueerd; die hoofdpijn zou, dacht zij, zoo erg niet zijn; doch toen zij den volgenden morgen in de zijkamer, die al regt netjes in orde was, eens rondblikte, vond zij 't al zoo aangenaam, meer op haar *aise* Wilhelmina te kunnen afwachten met wie zij in pracht geenszins wilde wedijveren, maar voor wier goeden smaak zij ongaarne onder deed. En waarlijk, de keuze der woning getuigde van den goeden smaak der barones, die allerliefst gelegen was. Op een glooijend terras gebouwd, digt genoeg bij den rijweg, om wat daar passeerde te kunnen waarnemen, vergunde haar de opene vlakte aan de overzijde van den weg, het uitgestrekt gezigt over de Veluwe, en den liefelijken aanblik over de glooijende bouwlanden, hier en daar door een groepje elsenhout en een paar zware beuken, in wier schaduw zich de boerenwoning als wegschool, afgewisseld, terwijl ginder de ronde daken der dorpswoningen vriendelijk schitterden in de stralen der zon, die de torenspits vergulddeu, aan wier voet de zilveren Rijnstroom kabbelde.

Zich vermeidende in dat lief gezigt, terwijl de

Cirque Européen.
Direction de MM. Berne et Schmidt,
Avec permission de M. le Résident de Batavia.

Le Cirque Européen
donnera des Représentations en ville
MARDI ET SAMEDI
de la semaine prochaine.

EXERCICES VARIÉES
par tous les Artistes

Mr. et Mme. SCHMIDT, Mr. et Mme. GUNÉRIUS, TIBBS, CHEVALLIER, CHARLES etc. etc. etc.

Les programmes donneront le detail des *exercices.*

(165)

Au Koningsplein en face le Gang Pool.

Avec l'autorisation de M. le Resident de Batavia.

COSMORAMA,
dirigé par Monsieur **POTIER.**

Ouvert tous les jours, même le Dimanche, depuis 7 heures du soir jusqu'à 11 heures.

Dix sept Points de Vues ou Tableaux.

Prix D'ENTRÉE,
3 florins par Personne.
1 florin pour les Enfants jusqu'à l'age de 7 ans.

Au dessus de cet age, entrée entière.

AVIS. Une fois sorti du salon du Cosmorama, on ne pourra y rentrer dans la même soirée, qu'en reprenant un nouveau Billet d'entrée.

On est prié de ne pas fumer dans le salon du Cosmorama (138)

Op de vendutie van Dingsdag den 19 Januarij aanstaande, ten huize van Ds. *F. U. van Hengel,* zal mede worden verkocht,

Een Melophone,
behoorende tot den boedel van wijlen den Heer *J. H. Tobias.*

(146) Gebrs. ROSELJE & Co.

Vruchten op water, brandewijn en diverse sausen, (tomates), per *Bougainville* aangebragt. Van het beroemde en algemeen gezochte merk *Toyon...u Jeune*, zijn in partijen en in *detail* te bekomen, bij

(151) VAN RIET & TER GOUW.

Mme. Jne. COCQUELIN.
Wegens vertrek,
Verkoop van verschillende goederen tegen verminderde prijzen.

(137)

HEEREN-HOTEL
TE
Samarang.

De ondergeteekende maakt het geëerd publiek bekend, dat hij bovengenoemd **HOTEL** van den Heer *Brenkman*, van af den 1sten Januarij jl. voor eigen rekening heeft overgenomen.

(102) L. GERARDS.

HOTEL DES PAYS-BAS.

V. J. VAN DER LAAN, heeft het genoegen de bezoekers van *Singapore* kennis te geven dat hij zich als Logement-houder heeft gevestigd, Coleman Street No. 1 en zich steeds beijveren zal om hun die hem met hun bezoek zullen vereeren zoo veel mogelijk in alle opzigten genoegen te geven.

(100)

HOTEL DES PAYS-BAS.

V. J. VAN DER LAAN, a l'honneur d'informer ceux qui visiteront *Singapore* qu'il s'est établi Coleman Street No. 1 comme Hotellier et tâchera de contenter en tous cas taut que possible tous ceux qui lui honoreront de leur visite. (101)

Hoefsmederij.
Engelsch beslag.

werkplaats op *Noordwijk*, 2e huis van *Gang Patjenongan*, onder toezigt van de Gouvernements veearts.

(88) NOORDIJK.

Iemand, sedert vele jaren Adsistent Resident, en daardoor gewoon aan den omgang met den Inlander, en bekend met kultures, wenscht de administratie van een landgoed op zich te nemen, met zeker aandeel in hetzelve. Adres L. S. bij *G. C. T. VAN DORP* te *Samarang*

(137)

EENE DAME, die zich sedert jaren met de opvoeding heeft belast, en een zeer welgelegen huis bewoont, wenschte zich te zien toevertrouwd twee of drie kinderen aan wie zij de zorgen eener moeder en opvoedster tevens zou kunnen schenken.

Reflecterenden gelieven zich franco te adresseren onder letter Z aan den heer *van Dorp* boekhandelaar te Batavia. 121.

Een *Gouverneur*, jongelieden opleidende voor de Academie van *Delft* of die van *Breda*, wenscht verplaatst te worden. Adres: *P. G. van Dort* te Tagal. (112)

VERLOREN
een Hondje, bruinachtig, teef, *bastaard Manilla*, hoorende naar den naam van **Mira.** De vinder gelieve hetzelve te doen bezorgen bij de Boekhandelaren

(114) LANGE & Co, *Rijswijk.*

Vermist

2 KISTEN, gemerkt
IVVO No. 13 en IVVO No. 14

De Vinder wordt verzocht daarvan berigt te geven in het *Hôtel der Nederlanden.* (142)

TOKO RIJSWIJK.
Per laatste Schepen ontvangen:

St. Julien, Branne **Mouton,** First **Claret médoc,** 1e. kwaliteit, old **Champagne Cognac** Merk **Equem fils Bordeaux, Champagne Veuve Clicquot** en **Jacquesson, Cognac John Albertij** en **Palmer frères, Rhijnwijn, Muskaat,** Valk- Haantjes- Engelsch **Bier, Allsops** en **Porter, Genever AVH** en **NL;** Eerste kwaliteit, **Madera, Portwijn, Bitter, Kaas, Hammen, Rookvleesch, Reipens, Saucijsen,** benevens een groote hoeveelheid Hollandsche, Fransche, Engelsche en Lubeksche **Blikken** Deensche **Asperges, Koek, Banket, Suikerwerk,** Amerikaansche Engelsche, en Samarangsche **Beschuit, Glas, porselein, Eau de Cologne, H.S. Manilla sigaren,** zeer élegante **Tafelkleeden, poppen** en kinder **Speelgoed, Alcatiren** en **Voetenbankjes, Jeux de Société,** Chinessche **Vlesjes, Werktafels, Crêpe schawls, Moderateur lampen, Crawatten, Zweepen** en **Sporen, pleetwerk,** Present **Glazen** en **Flacons,** een zeer fraaij assortiment **Stereoscopen** met **Epreuves,** benevens een aantal goederen meer, alles tot *zeer verminderde prijzen en waarvan de kwaliteit gegarandeerd word.*

(155) J. S. SAIJERS.

Op de vendutie van 18 dezer,
zal mede worden verkocht,
eene groote Sloep, met bijbehoorende Riemen.

(156) CASSALETTE & Co

4,000 Gulden,
gevraagd op hypotheek.

(109) Mr. C. G. DE BEUS.

Wordt Gevraagd.

Een Europeesche Mandoor of Opziener, lezen en schrijven kunnende, tegen vast salaris, met vrije kost, inwoning, olie en tevens gebruik van paarden; — Op een fatsoenlijk gedrag wordt meer dan op bijzondere kunde gelet.

Reflecterende gelieven zich met franco brieven te adresseren, onder het adres M. L. No. 66

(141) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 16 *Januarij* 1858.

TE KOOP

Een nagenoeg nieuwe **BENDIE** met engelsche vereu en oliebussen, benevens tuig, zweep en lantaarns en **twee sterke overwalsche paarden,** voor ***f* 500.**—

Te bevragen bij

(110) H. M. VAN DORP.

TE KOOP
Praauwmasten van 40 voet,

(108) bij D. N. BUIJS & Co.

TE HUUR

Een HUIS, *Gang Chaulan*, met 1e February te aanvaarden.

(91)

Wordt verlangd voor een jong mensch **Kost** en **INWONING.** Opgaven van prijs enz. letters C. A., Bureau van dit Blad. (98)

---

zoele, geurige leutelucht, door het geopende venster binnendrong, zag zij weldra, het prachtige rijtuig met de blinkende wapens van den baron naderen, waaruit mevrouw statig afdaalde, om in eene hartelijke omhelzing, waarbij haar de tranen in de oogen blonken, Henriëtte geheel voor zich in te nemen.

Voor het open raam aan Henriëtte's zijde plaats genomen, betuigde zij hare teleurstelling van haar niet eer te hebben kunnen bezoeken.

« Waarlijk," zei ze, op haar zachten ietwat slependen toon, « 't was mij een bittere grieve, en heeft mij een slapeloozen nacht gekost, gij zult het mij wel kunnen aanzien.

Henriëtte verzekerde het tegendeel.

« Maar wat ziet gij er goed uit," vervolgde mevrouw van der Leeden, « ik had mij u geheel voorgesteld, na zulk eene treurige katastrophe."

« Ja," antwoordde Henriëtte, « de goede God heeft mij daarbij gesterkt; mijne gezondheid heeft onder mijne smart niet geleden, welk voorregt in zulke omstandigheden dubbele waarde heeft."

« Dat moogt ge wel zeggen," hernam de barones, « ik weet het bij ondervinding, hoe een zwak gestel ons neêrdrukt."

« Maar ge zijt toch niet souffrant ?"

« Wel niet bepaald, maar zoo susceptible, zoo zwak van hoofd. Ik schrijf 't veel toe aan onzen stand, onze leefwijs, want je begrijpt, veel uitgaan, en dan de directie over een omslagtige huishouding, de gedurige verandering van personeel; ik sukkel vreeselijk met mijne kamenier; ik ben nog al gesteld op een fatsoenlijk uiterlijk; men heeft zoo iemand altijd om zich, en men vindt weinig ordentelijke geschikte lieden. Mijn lieve Henriëtte!" en hier liet mevrouw haar smachtenden blik het vertrek rondwalen; « hoe zijt ge al zoo op orde? Waarlijk, dat had ik niet verwacht. Hoeveel hoogen heb je?"

« Twee," was het antwoord.

« Wel dan maak ik je mijn compliment, even als over je *bon gout*; allerliefst gemeubeleerd, trouwens tegen dat donker groen behangsel doen ze een goed effect, en wat een allerliefst uitzigt! Zoo'n zalige kalmte heerscht hier, ik beloof je hier dikwijls, als ik mag, uit te rusten van de woelige

drokte; ik had 't mij zoo schoon niet gedacht."

« Nu, hoe meer hoe liever, je zult me altijd welkom zijn, maar je kent het huis toch."

Op deze vraag kleurde een ligt blosje Wilhelmina's wangen, terwijl zij zacht antwoordde: « Och toen was alles nog zoo bar, en 't huis onbewoond;" zij had zich bijna verspraken, want eene ligte verkoudheid had haar belet, om aan Henriëtte's verzoek zelve te voldoen; zij had er toen de gouvernante op uitgestuurd, en later den eigenaar bij zich ter verdere regeling ontboden, 't geen zij, nu 't zoo goed was uitgekomen, liever niet had om er de eer geheel van te genieten, en de welgemeende dank, dien Henriëtte haar betuigde, werd door de barones met vernieuwde aanbiedingen van bereidwilligheid beantwoord.

(Wordt Vervolgd.)

TE HUUR.

Met 1°. Februarij te aanvaarden, een HUIS op Passer Senin, thans bewoond door den Heer *van der Bank*. Adres bij den Heer KUYPERS.
(94)

Wordt à Comptant te Koop gevraagd.

Eene BENDIE liefst met twee Paarden en toebehooren, reflecterende gelieven zich met juiste opgave van prijs te adresseren onder letter Z
(95) H. M. VAN DORP.

Op de Stoomrijstpelmolen *Boedhi-Rodjo* bestaat gelegenheid tot plaatsing van een jong mensch als opziener, op een tractement van *f* 100 rec. met vrije woning en rijst, om geschikt bevonden wordende, te worden opgeleid tot administrateur.
Diegeenen welke voor die betrekking wenschen in aanmerking te komen, gelieven zich te adresseren aan den heer J. F. Heckler, te *Indramaijoe*. (118

Een jong mensch, 27 jaren, Hollander, door practijk ervaren in het Italiaansch boekhouden, eene fraaije hand schrijvende, bekend met den handel en met de Fransche en Engelsche talen, wenschte zich geplaatst te zien.
Adres letter B. V. M. aan het bureau van dit blad. (97)

Oost-Indische
ZEE- EN BRAND-ASURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Algemeene vergadering van Deelhebbers ten kantore van de Maatschappij, op vrijdag den 22sten dezer des middags ten 12 ure, ter verificatie der Boeken en Balans afgesloten op ultimo December 1857, en tot het benoemen van eenen Commissaris ad interim, ter vervanging van den Heer G. Suermondt benoemd tot *Directeur* dezer Maatschappij, in plaats van den Heer T. H. Zimmerman, die als zoodanig op zijn verzoek is afgetreden.
De Directeur
G. SUERMONDT.
BATAVIA, *den 9 Januarij* 1858 (126)

De Oost-Indische Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij en *De Bataviasche Zee- en Brand Assurantie Maatschappij*

blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmans goederen; Suikerfabrieken, Koffij en thee Etablissementen op Java en de Buitenbezittingen.
De Directeur
(127) G. SUERMONDT.

OOST-INDISCHE MAATSCHAPPIJ VAN ADMINISTRATIE EN LIJFRENTE

Deze Maatschappij, daartoe door het eigenaardige harer inrigting, meer dan anderen in staat gesteld, blijft steeds vaceren tot het overnemen van administratien en het voeren van geldelijk beheer, op de volgende billijke voorwaarden, als:
Bij overname 1 pCt., van alle gereede gelden en de waarde van effecten of goederen.
Bij overgave 1 pCt., als boven.
En verder 5 pCt., van het bruto bedrag der jaarlijksche renten of provenuen, door de Maatschappij ontvangen wordende.
Directie en bestuur alhier gemagtigd, bij het aanvaarden van aanzienlijke administratien, omtrent bovenvermelde provisie van overname, in zoodanige billijke schikkingen te treden, als het belang der zaak mogt vorderen.
De Maatschappij voornoemd
(Kantoor Batavia).
V. J. VAN DOLDER, *Adm.*
(144) G. SUERMONDT, *Adm.*

De ondergeteekenden hebben van af heden een Handelshuis opgerigt te Soerabaija.
B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, 1 *Januarij* 1858. (103)

De Heer H. W. van der Weide, heeft onze generale volmagt.
B. KOPERSMIT & Co
SOERABAIJA, 1 *Januarij* 1858. (104)

De Heer W. H. van Leeuwen, is van af heden, als deelgenoot, in onze firma opgetreden.
J. F. VAN LEEUWEN & Co.
SOERABAIJA, 1 *Januarij* 1858. (119)

Te *Cheribon* door H. Bernard een kommissiehuis geopend zijnde, zoo heeft hij de eer zich ten vriendelijkste bij de respective H. H regarderende aan te bevelen, gevende de beloften van eene *aller billijkste behandeling* te zullen doen ontmoeten.
(151) H. BERNARD.

H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

Tooneelkijkers, Verrekijkers, Barometers, Thermometers, zak- en groote ***Microscopen, Passers enz.***
Perry- en Drapers ***Inktkokers,*** Christallen Fontein ***Inktkokers,*** Bronzen en Porseleinen Pomp ***Inktkokers.***
Fraaije ***Kantoorboeken*** in verschillende Formaten en Banden.
Fijne en ordinaire ***Schrijf-*** en ***Postpapieren,*** groot en klein Mediaan, Roijaal en Imperiaal Velijn Schrijf met en zonder Dwarslijnen.
Vergulde Lijsten, gemaakt en per voet.
Eene groote sortering ***Gillotts-Penns*** van de meest gezochte nommers.
Tooverlantaarns van *f* **30** en *f* **40,—**. ***Jeux de Societé,*** 29 Gezelschapspellen bij elkander *f* **130.—**
Stephens blue black Inkt, Blackwoods and ***Alzarin Schrijf-*** en ***Copiëer Inkt, Guyots Encre de petite vertu.***
Blaauwe en ***roode Inkt, stempel Inkt*** met ***Stempeldoos*** etc. etc.
Unique Pocketpens, met Inktkoker in den houder.
Rood, wit en ***zwart Conté*** No. 1 en 2, rond en vierkant.
Doozelaars, Marders Penceelen, Kwastjes voor Orientalisch Schilderen, gewone ***Penceelen*** en verdere ***Teekenbehoeften.***
Fijne en ordinaire ***Teeken-*** en ***Verwdoozen.***
Teeken- en ***Decalqueerpapier*** en ***Decalqueerlinnen.***
Mettchells Penn, Litt. M. D. S. G. T. etc.
Turquey Quill Penn, Magnum bonum Penn, Balance Spring Penn etc. etc.
(143)

LETTERZETTERS

Hoog loon en **Vast werk** begeerende, vervoegen zich te Batavia ter Handelsdrukkerij van
(159) H. M VAN DORP.

Bij den Boekhandelaar H. M. van Dorp, te Batavia, is de inteekening opengesteld op eene volledige uitgave van de,

Handelingen der Regering en Staten Generaal over het Indische-Regerings-Reglement,

met volledige door bevoegde handen vervaardigde Registers, 3 dln. in goede half linnenband à . . . . *f* 21,— compleet.
Opgave der inteekening gelieve men zoo spoedig mogelijk toe te zenden (140)

Vergulde en Palisanderhouten SCHILDERIJLIJSTEN

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.
Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij
(135) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

Op nieuw ontvangen:

Eene sortering der nieuwste modellen van

Gouden- en Palissanderhouten Lijsten,

de laatste uitgesneden, met en zonder gouden banden, per voet van *f* —50 à *f* 1,50.

Gemaakte Vergulde Lijsten met Glas.

(136)

Vertrekkende Personen.

P. Vreede Bik en familie; gemagtigden *Th. Bik* en *W. van Barckel Bik.* (99)

Houders van Cognossementen over

AVM 40 kelders Genever, afgeladen door *A. Houtman* te Rotterdam, en alhier aangebragt per het Ned. schip *Vier Gebroeders* kapt. *Bunck*, en **VDH** 1/5 pakken Zeildoek, afgeladen door *van den Hoogen & Co.*, te Dordrecht, en alhier aangebragt per het Ned. schip *Kosmopoliet*, kapt. *J. Bouten.*
Gelieven zich bekend te maken bij
B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, *den* 13 *Januarij* 1858. (113)

Vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail zal een der Stoomschepen via *Samarang* naar *Soerabaija* vertrekken.
Twee maal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail zal het stoomschip **Padang**, naar Bencoelen en Padang vertrekken.
Den 26 dezer zal een der Stoomschepen via *Muntok* en *Riouw* naar *Singapore* vertrekken.
Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van
(164) W. CORES DE VRIES.
BATAVIA, 16 *Januarij* 1858.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden aan het Nederlandsch schip **Leeuwstein**, kaptein **J. Vonck**, om in het begin der maand Februarij van hier te vertrekken.
Deze bodem voert eenen geexamineerden dokter en bezit, behalve ruime en doeltreffende inrigting bijzonder aan, hebbende twee afzonderlijke kajuiten ter gerieve van familien en eene badkamer.
De teekening der inrigting is te bezigtigen bij den Gezagvoerder te *Indramaijoe* en alhier bij de Agenten,
DE WEERDT RUIJL & Co.
(124) BATAVIA, 13 *Januarij* 1858

KOSMOPOLIET,

Kapt. BOUTEN.

Met dezen bodem bestaat nog gelegenheid voor eene familie of enkele personen, voor passage naar Nederland.
Informatien bij
(111) B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden per de Nederlandsche bark ***SARA ALIDA MARIA,*** kapitein ***S. Stapert.***
Dit schip heeft een badkamer en eene zeer ruime kajuit voor eene familie van 5 à 6 personen goed ingerigte kajuit, voert een geëxamineerde docter en accoucheur en zal voor Medio Februarij eerstkomende direct van hier vertrekken.
Voor verdere informatien vervoege men zich bij den *Gezagvoerder* in het Marine Hôtel en alhier bij de
Agenten
(161) B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, 16 *Januarij* 1858.

PASSAGE NAAR SAMARANG

wordt aangeboden met het schip ***Grootmeester Hattemaal,*** kaptein **A. T. Steese**, om in den loop der volgende week derwaarts te vertrekken.
Adres bij den Gezagvoerder in het Java Hotel en alhier bij
De Agenten
(160) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Passage naar Samarang

Wordt aangeboden met het Nederl. Barkschip **CHRISTINA HELENA**, kapitein **C. Tjebbes** om tegen Zondag morgen te vertrekken.
Nadere informatien te bekomen bij den *Gezagvoerder* in het Marine Hôtel en de
Agenten
(152) E. MOORMANN & Co.

VOOR VRACHT EN PASSAGE naar *Padang.*

Wordt aangeboden het Ned. schip **JOAN** kapt. **Bauer**, om spoedig te vertrekken.
(96) VAN OMMEREN, RUES & Co.

BATAVIA.

In den nacht van den 3den dezer, is in het kantoor van den regent van het Chinesche hospitaal alhier, door het inslaan der glasruiten, ingebroken en de zich daarin bevindende armbus geledigd. Dezelve bevatte naar schatting eene som van *f* 200. Men was gewoon die bus over dag buiten te zetten en alleen des nachts in dat kantoor te bergen. Tot dusverre heeft men de daders van dien diefstal, of eenig nader spoor, dat licht daarover zou kunnen verspreiden, niet ontdekt en het is bevreemdend, dat dezelve geplaatst is in de nabijheid en als het ware onder het oog eener schildwacht, die den dat met eenige andere verdachte personen, in hechtenis is genomen, welke echter, uit gebrek aan bewijs, weder zijn losgelaten.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 16 Januarij 1858, N°. 5.

— In den morgen van ll. Zondag, begaf zich de kokkin van den Heer P. A. d. l. R... naar de rivier nabij de *Sluisbrug*, ten einde zich te baden. Op den kleinen houten trap, waarvan de inlanders zich gewoonlijk bedienen om in de rivier te komen, staande, werd deze door den sterken stroom medegevoerd, zoodat genoemde kokkin in het water viel en onmiddelijk verdween. Dit ziende sprong de inlander La-iem, die juist bezig was met het uitwasschen van eenige kleedingstukken, de ongelukkige achterna en mogt het geluk smaken, het leven der drenkelinge te redden.

Naar wij vernemen, is deze edele daad niet de eerste of eenigste, welke genoemde La-iem, gedurende zijn leven, gepleegd heeft.

— Op den 11den dezer is ter reede alhier aangekomen het Nederlandsch koopvaardijschip *Grootmeester Nahonaal*, kapitein A. F. Giesse, den 15 October a. p. van Rotterdam vertrokken, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 128 onderofficieren en manschappen, die den 12den zijn ontscheept en in goede orde naar Weltevreden gemarscheerd.

Dit detachement, welks gedrag aan boord uitmuntend is geweest, stond onder het bevel van den, van verlof naar Nederland terugkeerenden, kapitein der Infanterie Asmus, medegeleiders, de 2de Luitenants der Infanterie Rausch en Tiedeman en de officier van gezondheid der 3e klasse Arnoudt.

— Op den 13 dezer, des avonds ten 6 ure, werd de inlander Makier, terwijl hij bezig was in de rivier *Angkee* zijne voeten te wasschen, in de regterhand door een kaaiman aangegrepen. Hij verdedigde zich zoodanig, dat hij met twee wonden in die hand en een in de linker, aan dat dier ontworstelde, wordende hij daarna door de toegeschotene menigte geheel ontzet.

— Dienzelfden dag barstte, des namiddags omstreeks 5 ure, een onweder over deze hoofdplaats los en sloeg de bliksem in een op *Goenoengsari* staanden klapperboom, terwijl de telegraafdraad ter dier plaatse mede eenigzins beschadigd werd. Ook werd een der fraaije mangaboomen, voor de woning van den bevelvoerenden Generaal van het Indisch leger, door den bliksem getroffen en van een gespleten

— Sinds eenige dagen liepen hier geruchten omtrent zeker kapitein Vonk, destijds voerende het schip *Koningin der Nederlanden*, bij deszelfs laatste terugreize naar *Nederland*, overkomen voorval.

Wij deelen onzen lezers mede wat ons daaromtrent is medegedeeld, zonder voor de juiste waarheid daarvan te kunnen instaan.

Op zijne laatste terugreize naar *Nederland*, werd kapitein Vonk, aan den noordelijken ingang van *Straat Bali*, door een rooversvaartuig, met 100 koppen bemand en met 7 stukken geschut van zwaar kaliber gewapend, aangehouden en stapte de bevelhebber daarvan aan zijn boord over. Hij vroeg kapitein Vonk, aan welke firma zijn schip geconsigneerd was en, op verkregen antwoord, zeide hij, dat kapitein Vonk zich gelukkig moest achten, niet aan de firma .... geconsigneerd te zijn, dewijl hij zich in dat geval zoude genoodzaakt hebben gezien, zijn schip buit te maken.

Hij verklaarde kapitein Vonk, dat hij van der W... genaamd was en een pas, onder den naam van de Vent, waarvan hij zich in der tijd bediend had, om van *Soerabaija* te vertrekken, bij zich had.

Hij reikte kapitein Vonk een vrijgeleide uit, ten einde, voor de zeeroovers beveiligd, den archipel te kunnen doorreizen.

Van der W... is, als wij wel onderrigt zijn, vroeger ambtenaar bij den waterstaat te *Soerabaija* geweest en schijnt, ten gevolge van eenen onaangename zaak voor den raad van justitie aldaar, met den bovengemelden valschen pas, die plaats verlaten te hebben. Gedurende eenigen tijd voer hij hierop ten handel en moet daarbij in handen der zeeroovers gevallen zijn. Naar men vermoedt, heeft hij met dezen, op voorwaarde, dat zij hem ongemoeid zouden laten, eene overeenkomst aangegaan en bevindt zich thans waarschijnlijk in de Soloosche zee.

— Door de policie te Buitenzorg is herwaarts gezonden zekere Chinees, genaamd Tjoea Hoatsioe, dewijl hij in die assistent-Residentie aangekomen was, voorgevende een mata mata (Spion) van den assistent Resident van Policie te Batavia te zijn. Hij had een pas bij zich van Meester Cornelis met de namen Oeij Goantjio Tio Gioklin en Tjiwa Hingkiot, doch het bleek duidelijk, dat die namen waren afgescheurd. Te Tjimangies had Tjoea Hoatsioe, op de Bazar Doerian Baharoe, zich naar het pandjeshuis begeven, zeggende dat te willen onderzoeken en alles in beslag te zullen nemen, alzoo er te veel intrest gegeven werd, doch tevens gaf hij aan een inlander, Raban genaamd, te kennen dat, indien de Djoeragan Kassiem de zaak met hem in der minne wilde schikken, hij hem slechts "*Satoe tiang dang'an doewa nol*" (ƒ 100) had te geven. Vervolgens vroeg hij ook om inzage der registers van de door de bevolking verpleegd wordende dieren, zooals paarden, koeijen, enz, zeggende tegen den Chinees Tjoa Goat, dat deze, indien hij hem naar Buitenzorg bragt, zeker met ƒ 500 beboet zou worden. Hij moet zich aan nog meer diergelijke handelingen schuldig gemaakt hebben en uitdienhoofde door den demang van Tjimangies aan de policie te Buitenzorg zijn opgezonden.

Te Batavia ondervraagd, zegt hij met een pas naar Buitenzorg te zijn gegaan, om zijne familie te bezoeken, doch die pas niet verscheurd te hebben. Ook bekent hij den Djoeragan van Tjimangies te hebben ontmoet, doch aan niets schuldig te zijn, wat men hem ten laste legt.

— Bij de Javasche Courant van den 13den dezer is gevoegd een staat van den stand van het rijstgewas op Java, onder ultimo November 1857, waaruit blijkt dat dezelve was:

— *Zeer gunstig:* In de residentien *Rembang* en *Kediri*.

— *Gunstig*: In de residentien *Batavia, Preanger Regentschappen, Cheribon, Soerabaya, Pasoeroean, Probolingo, Besoeki, Banjoewangi, Banjoemaas, Bagelen, Madioen* en *Patjitan*.

— *Vrij Gunstig*: in de residentien *Bantam* en *Japara*.

— *Goed*: in de residentien *Tagal* en *Samarang*.

— *Vrij Goed*: in de residentie *Kedoe*.

— *Ongunstig*: in de residentien *Krawang* en *Pekalongan*.

Van de residentien *Buitenzorg, Djocjocarta* en *Soeracarta* zijn geene opgaven ontvangen.

— In de *Straits Guardian* van 26 Dec. lezen wij:

De Nederlandsche bark *Orestes* is, in de haven van *Amoy*, in den brand geraakt en, niettegenstaande de pogingen, door de manschappen der Engelsche oorlogsloep *Comus* aangewend, was men verpligt het vaartuig naar het strand te halen en in den grond te boren.

— Uit het dagblad de *Indiër*, dd. 24 Nov., vernemen wij, dat aan de tweede kamer der Staten-Generaal de volgende vijf wetsontwerpen tot naturalisatie als *Nederlanders* zijn aangeboden, als:

1°. Gregory Nahapiet, koopman, geboren te *Djulpha* bij *Ispahan* in *Perzie*, wonende te *Batavia*.

2°. Franciscus Jacobus Breijmann, koopman, geboren te *Papenburg* (Koningrijk *Hanover*), wonende te *Batavia*;

3°. Jean André Bovy, zonder beroep, geboren te *Weilerbach* (Koningrijk *Pruissen*) wonende te *Samarang*;

4°. Gregory Joseph, koopman, geboren te *Ispahan* in *Perzie* wonende te *Batavia*; en

5°. Johannes Schoniers, smid en wagenmaker, geboren te *Niederaulheim* bij *Mainz* (Groot-Hertogdom *Hessen*), wonende te *Soeracarta*.

— In de *Engelsche dagbladen* lezen wij, dat er waarschijnelijk binnen kort eene wekelijksche gemeenschap tusschen *Engeland* en *Britsch-Indië* zal tot stand komen. Naar men verhaalt, is de Engelsche regering het bereids met de *Peninsular and Oriental Company* over de voornaamste voorwaarden eens geworden, waarop in den vervolge de *Mail*, in stede van tweemaal, vier keeren per maand van *Engeland* naar *Indië* en omgekeerd zal vertrekken.

De verzending van de mail naar *Bombay* en terug zal met die naar *Calcutta* en terug afwisselen, zoodat elke maand vier malen een mail te *Suez* zal aankomen.

De genoemde Maatschappij moet zich hebben verbonden, een genoegzaam getal stoomschepen, naar de behoefte van de aldus uitgebreide dienst, in gereedheid te houden. Men vleit zich dat, reeds met het begin van dit jaar, deze nieuwe vaart in werking zal komen en, ten gevolge van dien, de correspondentie via *Southampton* aanmerkelijk zal vermeerderen.

— Uit de Westerafdeeling der Bataviasche Ommelanden ontvingen wij de volgende berigten:

Op den 17den December a. p. is, in de rivier nabij Mauk, het lijk gevonden van een Inlandschen jongeling, Ellien genaamd, wonende in de kampong Waroe, reeds sedert geruimen tijd lijdende aan vallende ziekte. Bij onderzoek geene verwondingen aan hem gevonden zijnde, zoo wordt verondersteld, dat hij, door die ziekte in het water overvallen, daarvan het slagtoffer geworden is.

— Op den 21sten December is, uit de rivier Sedani opgevischt het lijk van den inlander Kamsah, van de kampong Tjioenia, wiens kleederen op den 18den te voren aan den oever dier rivier waren gevonden. Alzoo slechts op het hoofd een paar geringe wonden ontdekt zijn, bestaat het vermoeden, dat hij door den zwaren stroom is medegevoerd en verdronken.

— In den avond van den 21sten dier maand, werd de Inlander Djadool te Tandjong Kaik onverwacht van zijn hoofddoek beroofd. Onmiddelijk achtervolgde hij den roover, die, niet kunnende ontkomen, hem trachtte neer te houwen, waarin hij echter niet mogt slagen, alzoo Djadool den houw met de linkerhand afweerde. Daardoor verwond, kon deze de vervolging niet voortzetten en evenmin door de duisternis ontdekken, wie de roover was.

NEDERLAND.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

(*Vervolg van ons vorig nommer.*)

§ 4. Eene kennisname van het door de commissie van rapporteurs bij deze paragraaf van haar voorloopig verslag bedoeld koninklijk besluit van den 3den Julij 1856, n°. 93 (in Indië afgekondigd bij publicatie van 3 October daaraanvolgende (*Staatsblad* no. 64), zal al dadelijk de overtuiging geven, dat, bij den meest ernstigen wensch der regering, om eene uitbreiding van nuttige cultures door de uitgifte van gronden in huur te bevorderen, naast de behartiging van de belangen des lands en der ondernemers, de handhaving en verzekering van de regten en belangen der inlandsche bevolking en hare hoofden, een punt van eerste zorg bij haar heeft uitgemaakt.

Geene noodelooze belemmering of bemoeijelijking der ondernemers ligt in hare bedoeling.

Zij wenscht hun de meest mogelijk vrijheid te laten in de keus der te telen producten, zoodat de onmiddelijke nabijheid van gouvernements-cultures nog niet noodwendig een verbod tegen de teelt van gelijksoortige producten behoeft ten gevolge te hebben, indien niet de aard dier cultures de vrees voor heimelijke inoogsting of heimelijken vervoer van het geoogste wettigt.

Met de bepalling van art. 7 van voormeld koninklijk besluit is dan ook alleenlijk beoogd het waken tegen ontduiking van bestaande belastingen of monopolien en tegen ongeoorloofden opkoop van producten, welke door de bevolking aan het gouvernement of aan de contractanten moeten worden geleverd.

Daarentegen mogt den ondernemers niet worden toegestaan anders dan met vrijwillige lieden te arbeiden. Wel was bij de regering aanvankelijk het denkbeeld in overweging genomen om, bij de verzekering van de regten der bevolking en harer hoofden, in het belang der ondernemers, den hoofden van gewestelijk bestuur aan te bevelen, den ondernemers, aan wie in het hun toevertrouwd gewest gronden in huur mogten worden afgestaan, met inachtneming van het beginsel van art. 10 van voormeld koninklijk besluit, door hunne medewerking in het verkrijgen van arbeiders te ondersteunen; maar de vrees dat zoodanige aanbeveling zoude leiden tot dwang van de zijde der inlandsche hoofden en dat dien tengevolge, onder den schijn van vrijwilligheid, inderdaad met gedwongen lieden zou worden gearbeid, deed haar, in overleg met het Indisch bestuur, besluiten geene uitvoering aan dat denkbeeld te geven.

Dat overigens de bepalingen van meer gemeld koninklijk besluit voor den industrieel zelven geene redelijke beletselen opleveren, maar integendeel voldoende waarborgen aanbieden, is nader gebleken uit de aanvragen, welke van verschillende zijden ter bekoming van afstand van gronden bij de regering zijn ontvangen.

Na de vaststelling van die bepalingen zijn bij het opperbestuur een achttal aanzoeken van dien aard van een negental personen bekend geworden, waarvan het meerendeel ingewilligd is terwijl de overige, hier te lande gevestigde sollicitanten, met hunne aanvragen verwezen zijn tot den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, aan wien de bevoegdheid tot het uitgeven van gronden in huur voor den landbouw, zonder voorafgaande magtiging des konings, bij voormeld besluit is toegekend.

In overeenstemming met de bepaling, waarbij aanvankelijk de huurtijd voor niet langer dan twintig achtereenvolgende jaren is toegestaan, zijn bereids in huur uitgegeven: 350 bouws in het district Kaliwoengoe, regentschap Kendal (residentie Samarang); 100 bouws in het district Soekaradja (residentie Banjoemaas); 710 bouws in de afdeeling Malang (residentie Pasoeroean), en 800 bouws in het district Rodja, regentschap Kendal (residentie Samarang).

De overweging van een verzoek om, tot vestiging eener onderneming op groote schaal voor den aanplant van klapperboomen en de bereiding van olie, eene uitgestrektheid gronds van ongeveer 2200 bouws in de adsistent-residentie Banjoewangi in huur te bekomen, leidde den gouverneur-generaal, zoowel als het opperbestuur, tot de overtuiging, dat in zoodanig geval de wensch naar een langeren huurtijd dan twintig jaren, in verband met den groei en de vruchtdraging der klapperboomen allezins billijk was, zoodat voor de huur van deze gronden een termijn van 40 jaren werd toegestaan, met dien verstande echter, dat zich de regering het regt voorbehield om, na verloop der eerste twintig jaren, in den huurprijs, zoo noodig, eene verandering te brengen en dien nader te regelen.

De vergunning tot afstand in huur voor veertig jaren werd te gelijker tijd in het algemeen van toepassing verklaard op gronden voor den aanplant van klapperboomen bestemd, bij het koninklijk besluit van den den 7den November 1856 no. 48 in Indië afgekondigd bij publicatie van 24 Februarij 1857 (*Staatsblad* no. 13).

De vergunning, bij de tweede alinea van art. 1, bij koninklijk besluit van den 3den Julij 1856, no. 93, om op de eilanden buiten Java, waar zulks tot dusver gebruikelijk was of nuttig wordt geacht, ook aan anderen dan Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen gronden, op den voet van dat besluit, in huur uit te geven, schijnt in het buitenland de aandacht te hebben opgewekt; althans is de regering onderrigt geworden van de daarstelling eener vereeniging door eenige kooplieden te Zurich, met het doel om woeste gronden in Nederlandsch Indië te ontginnen.

Uit het aangevoerde kan, voor zooveel haren invloed op den ondernemingsgeest betreft, de werking blijken van de onderwerpelijke verordening, waaromtrent, uit aanmerking van het betrekkelijk kort tijdsverloop sedert hare afkondiging, door de regering verder weinig meer kan worden gezegd dan dat zij, zoover haar bekend is, in de toepassing geene aanleiding tot klagten of verwikkelingen heeft gegeven.

Blijkens de laatste zinsnede van § 4 van het voorloopig verslag, wenschte de commissie gaarne eenige mededeeling te ontvangen omtrent den toestand der landverhuringen in de Vorstenlanden op Java, vooral in hoeverre de onzekerheid der huurders, of het gouvernement eene ver-

den tuin kwamen, en de rook van het gevecht was opgeklaard, vertoonde zich een schouwspel, dat vreeselijk was. De [illegible] op zijde [illegible] het ware geblokkeerd met *hoopen* — letterlijk, *hoopen* van verminkten en stuiptrekkende menschen. Zij lagen niet bij tweeën of bij drieën, maar in stapels, vier en vijf hoog, terwijl de plaats geheel van hun bloed stoomde en overstroomde. Geen steun of zucht werd gehoord, en toen zij, van onder hunne doode kameraden, werden naar buiten gedragen en om het leven gebragt, gingen zij hun lot als menschen te gemoet, en stierven met eene standvastige koelbloedigheid en schijnbare minachting van pijn, die waarlijk wonderbaarlijk was.

Van den Motee Mahal, was de toegang tot de residentie gemakkelijker, ofschoon Sir Colin Campbell zich nog den weg had te banen, totdat hem Generaal Havelock ontmoette. Deze ontmoeting kan wel gevoeld doch niet beschreven worden. Het overplaatsen der vrouwen en kinderen, der zieken en gewonden, begon op den 20sten. Het officieele rapport omtrent dooden en gewonden van de veldtogt onder het bevel van den Commandant en Chef van den 12den tot en met den 18den meldt:

10	Europesche officieren.	
1	Inlandsche	
111	Manschappen.	
		122 gedood.
35	Europesche officieren.	
4	Inlandsche.	
375	Manschappen.	
		414 gewond.
	Totaal	536 buiten het gevecht gesteld.

Bovendien werden 5 manschappen vermist, 42 paarden gedood, 1 gewond en 1 gemist.

(Het vervolg in ons eerste nommer).

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Jan.	13	Ned.	bark	Zeenimph	E Orre	Amsterdam	30 Oct.	Haager en Schuurman
»	»	Brem.	id.	Generaal Jacobi	R H Wieland	Cardiff	14 Sept.	C Behre en G Kinder
»	»	Ned.	schip	Zaanstroom	R L Schaap	Amsterdam	30 „	Schimmelpenninck en co
»	»	idem	bark	Julie Claire	A van Oosterom	Melbourn	14 Dec.	Haager en Schuurman
»	14	Meckl	id.	[illegible] Kepler		Adelaide		Metz Wilmans en co
»	—	Ned. Ind.	id.	Soetan le Kanden	Zontman	Padang		W Andreas en co
»	—	Zwed.	id.	Hebe	C Talkenberg	Rio Janeiro		J. Cezard en co

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Jan.	13	Zweed.	bark	Esther	Hellström	Zweden. via Soerabaja
»	14	„	schip	Louisa	A. Lofquist	Nederland
»	—	Ned.	„	Agneta	Jonker	Samarang
»	—	„	„	Doggersbank	Wens	Macao.
»	—	„	bark	Holland	R. Auffmorth	Samarang en Soerabaya
»	—	Ned. Ind.	„	Almeer	Sech Awab Said.	„
»	—	Ned.	[illegible]	Anna Maria Wilhelmina.	Jansen	Soerabaija
»	—	Ned. Ind.	[illegible]	Argo	Matthijs.	Cheribon
»	—	„	bark	Batavia	Tjio Kesiang	Pecalongan
»	—	[illegible]	bark	[illegible]	Lupeke	Rotterdam via Soerabaja

In Januarij liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Anna Digna*	G. Ouman	Amsterdam via Pasuruan	Haager en Schuurman.
»	bark	Asia.	C Abrhamsz Jr	»	
»	»	Zeenimph*	E. Orré		
»	»	Julie Claire*	A van Oosteroom		
»	»	Jan Daniel	Hagers	Rott. via Cher. en Sam.	B. Kopsenfit en co.
»	bark	Vier Gebroeders*	Busck		
»	bark	Sara Alida Maria*	Stapert		
»	»	Loevestein	C. Vonck		de Weerdt, Ruyl en co.
»	schip	Mansstroom	F. Mellema		J. Cezard en co.
»	bark	[illegible] Elisabeth	Gersen		
»	schip	Vrouw Johanna	J. Kettler	Nederl. via Tjilatjap.	
»	»	[illegible]	de Boer.		
»	[illegible]	Sophie*	N. J. de Vries		Reynst en Vinju
»	bark	Jean*	C Lasueur	Padang.	van Ommeren Rueb en co.
»	schip	Nagasaki*	la Brand	Samarang	
»	»	Helena Christina	C. Tiebbes.	id. en Soerabaija.	E. Moormann en co.
»	bark	Herman de Ruijter	P. J. Feynt	Samar. en Soerabaya	Jacometti en co.
»	schip	Stad Dordrecht	[illegible] van der Werff.	Soerabaija	
»	[illegible]	[illegible]	F. Olde Boer.	Amsterdam	
»	schip	Zaanstroom*	R. L. Schaap.	Samarang en Soerab.	Schimmelpenninck en co.
»	bark	Grootmeester Nationaal*	A. T. Giesse		„
»	»	President Ram*	J. R. Ulrich		Landberg Bezoet de Bie en co.
»	»	Alcyone*	H. C. Haacke.		Busing Schröder en co.
»	»	Stad Gouda	Breuning		Dümmler en co.
Ned. Indisch	»	Djenoer*	Said bin Alie.	Banka.	D. N. Buys en co
»	bark	Bachmanie*	Teetum	Banjermassing	»
»	schip	Léon*	Sech Ghanan		»
»	bark	Amsterdam*	Hadjie Afief	Samarang	»
»	»	Almadanie	Hadjie Sadik	Soerabaya	»
»	brik	L'Esperance	Vulberg	Soerabaija	»
»	»	Aflat Rachman.	Jacob Feuda	Samarang	»
»	bark	Almamoor*	Oemar Fakier	» en Banjermass.	B. J. Jacobs
»	»	Anis Balgair*	Sech Salman		»
»	»	Noorhan	Said Alie bin Djin		»
»	brik	So-ooldin	D. F. Varkevisser.		»
»	»	Lachmadie	Sech Jamani		
»	bark	Java*	Worthington.	Soerabaija	de Weerdt Ruyl en co.
»	[illegible]	Generaal Michiels*	D. de Wilde		Haager en Schuurman.
»	[illegible]	Notre Dame de Bon-Port	Lebure	Nantes	J. Cesard en co
Fransch.	»	Manuel*	Rangin		C. Behre en G. Kinder
»	bark	Bougainville*	V. Albo.		
Engelsch	»	Margaret West*	J. F. Sinclair		Martin, Dyce en co
»	»	Gelding Star*	Grayburn		Adam en co
»	»	Fleda*	Matheron		
»	bark	Onus*	Wallace		
»	schoen.	Highlander*	Conradi		E. Moormann en co
»	brik	Equator*	D. B. Burnes		»
»	schip	Alexander John Kerr*	Hadjie Bakudjie		B. J. Jacobs
Amerik.	schip	William Sprague.	P. B. Bowser	China	Paine Stricker en co
»	bark	Reding Warne	J. Parker		Busing Schröder en co
Zweedsch	»	Maria Theresia*	Lindstre	Zweden.	
»	[illegible]	Emelie*	N. W. Wulf.		J Cezard en co
»	bark	Töreaket*	C. Petterson		
»	bark	Catharina*	Olsson	Zweden.	
»	»	Hebe*	C. Talkerg		
»	brik	Balder *	Sjöberg.	Falmouth	E. Moormann en co.
»	schip	Sophia*	E. W. Berns.	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
Hamb.	schip	[illegible] en Emma*	J. R. Kaijser	Nederland	
»	»	Jenny*	E. Jorgan		»
»	»	Hoogmoed*	E. Becher		„
»	»	Manila*	L. Behrens	Soerabaija	
»	brik	Schiller*	C. Guldiger		C. Behre en G. Kinder.
»	»	Alardus*	F. C. Sejersted		
Brem.	»	Condor	H. G. Breithaupt.		
»	bark	Ocean*	J. Farrelmann		„
»	»	Generaal Jacobi*	Wieland		
Hanov.	»	Adèle			Paine, Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 23 *tot en met* 31 *December* 1857.

Van Nederland per ned. schip *Watergeus*, gez. Kramer. agt. de Weerdt Ruijl en co.

594 stav. lood. 53 coll. touw. 3 kn. blik. 1 do. laken. 24 do. koperwerk. 25 do. [illegible] 218 stav. ijzer. 39 platen do. 43 boss. do. 3 coll. [illegible] 14 stav. staal. 47 boss. do. 515 kn. theelood. 4 vn. [illegible] 500 coll. verfwaren. 2 do. diversen. 42 bn. dekens. 133 vn. meel. 224 bn. zakken. 370 do. drills. 186 coll. [illegible] 142 coll. [illegible] *N. H. M.*
100 vn. kop. munt. 77 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
25 kn. garen. 11 do. azijn. *Behre en Kinder.*
100 keld. genever. 25 md. min. water. *van der Burg Vriesendorp en co.*
1 kt. hoeden. *Moormann en co.*
8 coll. papier. *B. M. van Dorp.*
10 kn. likeuren. 1 do. diversen. *Gumprich en Strauss.*
8 vs. [illegible] 40 kn. wijn. 4 do. banket. 8 coll. provisien. 15 pr. hammen. *Gösing.*
11 kn. lampen. *Haager en Schuurman.*
1 kt. diversen. *Busing Schröder en co.*
100 vn. bier. 125 kn. [illegible] 20 vs. boter. 2 do. [illegible] 2 do. ansjovis. *B. van Leeuwen en co.*
5 md. haring. *de Weerdt Ruyl en co.*
15 md. min. water. 25 coll. provisien 33 kn. do. 1 vt. do. *Vroeg van der Berg en co.*
13 ks. likeuren. 10 vn. bier. 10 keld. [illegible] 30 kn. provisien. 3 do. hammen. 3 do. gev. vleesch. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. provisien. *Order.*
125 vs. boter. *[illegible] en co.*
150 vs. boter. *Cezard en co.*
425 vs. boter. 1 kt. diversen. *Murman.*

Lading voor Samarang.

2 kn. pendulen. 1 do. wijn. 1 do. kaarsen. 100 vs. boter. 31 kn. manufact. 40 bn. do. 4 kt. hoeden. 20 do. likeuren. 3 do. diversen. 8 coll. do. 1 vt. do. 23 do. [illegible] schapp. 150 vs. do. 8 ks. do. 102 md. min. water. 1 ank monsters. 112 vn. bier. 40 kn. do. 1 kt. kramerijen. 100 vs. loodwit. 4 kn. schilderijen. 1 vt. haring. 4 kt. [illegible] groenten. 1 kt. do. 6 do. [illegible] werk. 6 do. glaswerk. 13 do. azijn. 4 do. provisien. 2 do. banket.

Lading voor Soerabaija.

25 kn. brandy. 5 do. likeuren. 16 vs. boter. 2 kn. [illegible] 55 keld. [illegible]

Van Samarang per ned. Ind. bark *Almeer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

67 pic. koffij. 2 kn. manufact. 2 do. batik goederen. *Kee Tjoeijong.*
15 pic. koffij. *[illegible]*
17 kn. [illegible] *Tjia Biokkie.*
140 pic. koffij. *Han Tjengsan.*
573 stav. ijzer. 3 kn. batik goederen. 8 do. manufact. *Tjie Yockie.*
[illegible] 20 vn. hout. *Lim Boen.*
25 pic. spijkers. 3 kn. batik goederen. *Sie Tjetjong.*
305 pic. koffij. *Oey Tiensong.*
84 kn. sarongs. *N. H. M.*
230 zakk. tarwe. *Gaspers en co.*
10 kn. manufact. *N. H. M.*

Van Amsterdam per ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. Busck. agt. Kopsenfit en co.

20 kn. zeep. *Dümmler en co.*
1 kt. papier. 18 ks. likeuren. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
10 ks. likeuren. *Order.*
200 vs. boter. *Haager en Schuurman.*
32 kn. manufact. *Behre en Kinder.*
1 kt. petten. *Lion.*
8 kn. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
100 keld. genever. 10 vs. boter. 10 coll. provisien. 2 do. beschuit. 6 vn. [illegible] 1 bl. zeildoek. 2 vn. meel. *Cezard en co.*
40 keld. genever. 20 ledige leggers. *Order.*
80 [illegible] 160 vs. kop. munt. 166 [illegible] boter. 60 [illegible] wijn. *N. H. M.*
200 coll. vensterglas. 4 vn. ziek. 100 ks. sla olie. *Gumprich en Strauss.*

Voor Soerabaija.

60 kn. wijn. 2 do. papier. 14 do. manufact. 10 coll. [illegible] 10 vs. boter. 20 coll. glaswerk. [illegible] giet. ijzer.

Voor Batavia.

46 coll. glas, aarde en porceleinwerk. 29 coll. modewaren en kramerijen. 1 kt. modewaren. 5 do. ijzer en lederwerk. 6 do. speelgoed. 5 do. galanterien. *Gumprich en Strauss.*

Van Amsterdam per ned. schip *Loevestein*, gez. Vonck. agt. de Weerdt Ruijl en co.

98½ ledige leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
135½ ledige leggers. *Cezard en co.*
3 kinder wagentjes. 4 md. do. 100 vs. boter. *Gezagvoerder.*

Van Londen per ned. bark *Doggersbank*, gez. Wens. agt. Cezard en co.

1 rijtuig. 30 vn. teer. *Hutter Hougham en co.*
270 kn. bier. *Morgan Hellmers en co.*
15 kn. 447 vn. *Andersen, Tolson en co.*
457 tonn. steenkolen. *Agenten.*

Van Nederland per ned. schip *Rosmopolitt*, gez. Bouten. agt. Kopsenfit en co.

20 vn. [illegible] *N. H. M.*
50 keld. lijnolie. 75 pr. hammen. *van der Burg Vriesendorp en co.*
40 arak leggers.
210 arak leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
1 bus zeildoek.
100 slijpsteenen. *Cezard en co.*
35 pr. hammen. *Gezagvoerder.*

Van Amsterdam per ned. schip *Herman de Ruyter*, gez. Feijnt. agt. Jacometti en co.

90 coll. manufact. *Dümmler en co.*
18 coll. manufact. 1 kt. zilver. *Haager en Schuurman.*
2 kn. medicijnen. 174 do. cognac. 1 do. provisien. 100 do. geweren. 2 do. kramerijen. 70 do. manufact. *Tolken Piqué en co.*

lenging hunner huurcontracten wel zoude goedkeuren, thans is weggenomen.

Reeds lang was de wenschelijkheid eener regeling van de landverhuringen in de Vorstenlanden door de regering gevoeld en dikwijls daarop door haar gewezen.

Volgens § 7 van de ten vorigen jare door haar ingediende memorie van beantwoording op het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs op het XIde hoofdstuk der staatsbegrooting, hadden de aanmerkingen van den raad van Nederlandsch Indië op eene ontwerp-verordening over dit onderwerp den gouverneur-generaal genoopt, andermaal het gevoelen der residenten in de Vorstenlanden in te winnen.

Nadat dat gevoelen bij den gouverneur-generaal was bekend geworden, werd de zaak nader bij den raad van Indië in behandeling genomen, met het gevolg, dat een gewijzigd ontwerp-reglement, met de daarmede in verband staande ambtelijke voorschriften, is gezonden aan genoemde residenten, die in last ontvingen om, wanneer daartegen bij hen, na onderling overleg, geene bezwaren bestonden, dat tot een onderwerp van schriftelijke behandeling met de vorsten te maken.

De bijzondere stelling van dezen vorderde, dat ook hunne meening, omtrent de ontworpen wijze van regeling der voormelde belangrijke aangelegenheid, werd ingewonnen.

Bij overeenstemming wenschte men van hen te bekomen de schriftelijke verklaring, dat hunnerzijds geen bezwaar bestaat, dat de aangelegenheid van de huur en verhuur van gronden voor den landbouw, in hunne vorstendommen, door het Nederlandsch-Indisch gouvernement, wat hunne onderdanen aangaat, geregeld worde gelijk in dat reglement en in die ambtelijke voorschriften omschreven is.

Zoodanige verklaring van hen verkregen zijnde, is meergemeld reglement aan de goedkeuring des konings onderworpen, omdat deze regeling betreft de omwerking, aanvulling, en wijziging van een in het jaar 1839 vastgesteld provisioneel reglement, hetwelk moet worden gerangschikt onder de aangenomene gewigtige beginselen van regering, die, krachtens art. 24, 2de alinea van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indië, worden beschouwd als door den koning te zijn vastgesteld, en waarvan zich de koning, blijkens eene in de instructie van den gouverneur-generaal voorkomende bepaling, de regeling heeft voorbehouden.

Bij de mededeeling van het door den koning goedgekeurd reglement aan den gouverneur-generaal is gevoegd de opmerking, dat de vaststelling der ter zake betrekkelijke ambtelijke voorschriften, als behoorende tot de uitvoering van dat reglement, geheel aan hem blijft overgelaten.

§ 8. Ofschoon de kamer in haar votum op den 2den Mei 1857 nagenoeg algemeen hare overtuiging heeft uitgesproken, dat het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië eene herziening behoort te ondergaan, is het er evenwel verre af, dat eenstemmigheid van inzigten omtrent den aard en de strekking dier herziening dat votum te weeg bragt.

De regering, de overtuiging der kamer eerbiedigende, en bereid om billijke bezwaren zooveel mogelijk op te heffen, zou zich evenwel, bij de verdeeldheid en tegenstrijdigheid van inzigten, door het votum van 2 Mei 1857 in groote verlegenheid gebragt hebben gezien, ware het niet, dat bij de beraadslagingen over het voorstel der commissie uit de kamer, benoemd geweest tot onderzoek van het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, vermeld ten slotte van haar nader verslag, dd. 15 April 1857, ook hare bedoeling duidelijker was in het licht gesteld.

Uit die beraadslagingen toch is gebleken, dat de kamer de vrijheid der regering onverkort heeft willen laten, om de verschillende tegen het reglement op de drukwerken ingebragte bezwaren in nadere overweging te nemen, en daarvan slechts die op te heffen, welke door haar, na een naauwkeurig onderzoek en na raadpleging van gezag en ondervinding, als geldig zouden worden erkend.

Tot die raadpleging was een briefwisseling met den gouverneur van Nederl. Indië onvermijdelijk, omdat tot aan het votum der kamer, en ook sedert, met eene enkele mededeeling van het Indisch bestuur ontvangen was of is, waaraan de noodzakelijkheid of wenschelijkheid eener herziening van het reglement op de drukwerken in Ned. Indië zou hebben kunnen worden ontleend.

Daarom is die landvoogd, reeds in de eerste dagen der maand Junij jl., aangeschreven, om de bemerkingen te doen kennen, die bij hem en den raad van Nederl. Indië tegen dat reglement mogten gerezen zijn, of welke de toepassing en werking dier verordening hebben aan het licht gebragt, en om, met den genoemden raad, na voorafgaande raadpleging der ambtenaren of collegien op wier gevoelen prijs mogt worden gesteld, de bezwaren in overweging te nemen, welke, zoowel in de verslagen der commissie uit de kamer van 6 Maart en 15 April 1857, als bij de beraadslagingen der kamer van 27 April — 2 Mei daaraanvolgende, zijn in het midden gebragt, en mede te deelen, welke daarvan, naar zijne meening en die van den raad van Nederlandsch Indië, reeds voldoende door de regering in hare nota van inlichtingen van 27 Maart en in de redevoeringen van den minister van kolonien van 27 April en 1 en 2 Mei zijn opgehelderd of opgegeven, en welke alsnog eenige voorziening noodzakelijk te maken.

De gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië is al verder, hoezeer geheel ten overvloede, aanbevolen, om bij de verdere behandeling dezer gewigtige aangelegenheid, maar vooral ook bij de uitvoering en uitlegging van het reglement op de drukwerken, in het oog te houden, dat de regering zich ten pligt moet stellen, kennis en wetenschap in Nederlandsch Indië te bevorderen, en dat het door haar uitgevaardigde reglement op de drukwerken, wel verre van ontwikkeling tegen te te gaan en onnoodig de vrijheid tot het openbaren van gedachten en gevoelens te belemmeren, alleen ten doel gehad heeft voor Indië te weren wat schadelijk is, en het plegen van misdrijven, door middel van drukwerken, te voorkomen en te bestraffen.

(*Wordt vervolgd.*)

ENGELAND.

Het schip *Austria*, dat den 3den te Cork troepen voor Indië innam, was verpligt den 10den Nov. terug te keeren naar Plymouth, door een gebrek aan de machinerie. Daarna weder vertrokken zijnde, kwam het ten tweede male terug in genoemde haven, ten gevolge van schade in de baai van Biscaye bekomen, zoodat het 94ste regiment voorloopig weder geland is.

— De kassier van het Indische ondersteuningsfonds te Calcutta schrijft, van den 8sten October, dat de inzamelingen 234,000 ropijen hebben bedragen, waaronder 60,000 ropijen uit Madras en 20,000 ropijen uit Ceylon. Uitgegeven waren daarvan 75,000 ropijen, terwijl de wekelijksche uitgave van het fonds gemiddeld 10,000 ropijen bedraagt.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 Nov. De Russische generaal v. Todtleben bevindt zich sedert eenige dagen in deze stad.

— Volgens de jongste mededeelingen uit Mainz, heeft zich aldaar eene commissie gevormd, zamengesteld uit leden van alle geloofsbelijdenissen en aan het hoofd van welke de bisschop en de burgemeester staan. In eene van haar uitgaande oproeping tot inzending van liefdegaven, verklaart de commissie, dat deze op de meest doelmatige wijze zullen besteed worden. In eene proclamatie van het stedelijk bestuur wordt de geruststellende verzekering gegeven, dat reeds alle maatregelen genomen zijn, om elk ongeluk van dien aard, in de toekomst te verhoeden, wijders, dat alle noodige stappen gedaan zullen worden, om aan de ingezetenen eene schadevergoeding te verschaffen voor de ondergane verliezen.

Tot dat einde zullen die verliezen onverwijld door eene bijzondere commissie in oogenschouw genomen en getaxeerd worden. Deze schatting zal met het verzoek om schadevergoeding, door de bevoegde autoriteiten, aan den bondsdag ingediend, en aan den prins van Pruissen, als gouverneur der bondsvesting Mainz, het verzoek gerigt worden, dit voorstel bij den bondsdag te ondersteunen. De carnavals-feesten zullen dit jaar niet gevierd, maar de daarvoor bestemde gelden en bijdragen, ter ondersteuning der meest benadeelde behoeftige ingezetenen gebezigd worden. Ten gevolge van de aangerigte schade kon gisteren in verscheidene kerken geene godsdienstoefening plaats vinden. Zij zullen echter, zoodra mogelijk, weder hiertoe in behoorlijken staat worden gesteld.

Het schijnt zich te bevestigen, dat kort voor de uitbarsting, iemand den kruidtoren heeft bezocht. Inderdaad wil men, onder de puinhoopen, het slot met den daarin stekenden sleutel van den toren gevonden hebben.

Op het berigt van de katastrophe, heeft de koning van Beijeren bevel gegeven, om de 2000 centenaren bus-kruid, die te Grunwald opgehoopt lagen, van daar te verwijderen en over verscheidene plaatsen te verdeelen. Met de uitvoering hiervan is dadelijk een aanvang gemaakt.

PORTUGAL.

Berigten uit Lissabon melden, dat de koorts-epidemie er nog steeds bleef heerschen. Te Lissabon, Oporto en in andere steden van Portugal werden groote geldsommen bijeengebragt, om den nood der koortslijders van de armere klassen te lenigen.

RUSLAND.

Het berigt der inname van Delhi schijnt eenige der Russische dagbladschrijvers, op eene onaangename wijze, te hebben verrast.

De bladen houden eenen brief in van Petersburg, gedagteekend den 30sten October, die, met zekere koelbloedige geestigheid, de volgende stellingen beweert, en daarmede de hartelijkheid der gevoelens aan den dag legt, door het Gouvernement en de onderdanen van den Czar omtrent Engeland gekoesterd:

Indien de tijding, die wij heden omtrent den val van Delhi hebben ontvangen, bevestigd wordt, zal een groot plan, dat ons Gouvernement beraamd had, in duigen vallen.

Het voornemen bestond, om den geheelen handel van Perzië met Europa eene andere wending te geven, en dien den weg door Rusland te doen vinden, gelijk ook het voornemen bestaat, om zulks met den handel van China te doen. Het is bekend, dat goederen, komende van Indië, China en Perzië, die Engeland in Turkije aanvoert, zoo als Thee, Rijst en Indigo, *sedert den oorlog met China en den Indischen opstand, eene gedurige prijsverhooging hebben ondergaan*, en dit doet ons de aankweeking van Indische voortbrengselen in onze Caspische Provinciën, die bijzonder geschikt zijn voor de Indigo cultuur, aanmoedigen. Dit geeft tevens aanleiding om, den tegenwoordigen handel in de Golf van Perzië tot ons te trekken, door het daarstellen van talrijke middelen van gemeenschap aan de oevers der Caspische zee en eenen spoorweg van Saratov naar Moskow.

Het is evenwel duidelijk, dat deze plannen niet langer ten uitvoer kunnen gelegd worden, indien Engeland er in slaagt, om den Indischen opstand te dempen".

HOME NEWS, *Nov.* 26.

TURKYE.

Met de *Jourdain* zijn berigten uit Constantinopel aangebragt, die tot 15 November loopen. Op diplomatiek terrein heerschte, vooral met betrekking tot de kwestie der Donau-Vorstendommen, groote werkeloosheid. De Porte maakte van dien stilstand gebruik, om den heer de Thouvenel te bewerken, die echter koel en onverbiddelijk bleef. Lord Redcliffe is als het ware onzigtbaar, terwijl de heer von Prokesch begint in te zien, dat hij in zijn verzet tegen de unionistische staatkunde wel een weinig te ver is gegaan. Reschid-pacha moet besloten hebben, om eene wederzijdsche toenadering tot stand te brengen, zij het ten koste van eenige concessiën.

AMERIKA.

Uit Havana wordt berigt, dat men zich aldaar met buitengewoon groote oorlogstoebereidselen, tegen Mexico bezig hield. Eene aanzienlijke som moet daartoe reeds beschikbaar zijn, terwijl de Spaansche bank verklaard zou hebben, datgene te willen aanvullen, hetgeen men te kort zou komen.

BRITSCH INDIE.

De berigten omtrent Britsch Indië, luiden als volgt:

De kolonel LeGrand Jacob, speciale Commissaris te Kolapoor, heeft per telegraaf medegedeeld, dat aldaar 's morgens ten 5 ure een opstand was losgebroken, — dat de rebellen de stad in bezit hadden gekregen en al de poorten gesloten hadden.

Te 7 ure begon kolonel Jacob den aanval op de plaats; de Soonwar Pait poort werd opengebroken, en de gevangenis en de poort in bewaring genomen; de gevangenen waren echter door de rebellen vrijgelaten, en deze hadden zich bij het paleis verzameld. Te 9 ure zoude kolonel Jacob daarop afgaan. Hij telegrafeerde, dat hij de stad geheel in zijne magt had; dat acht rebellen waren gedood en vijftig gevangen gezet; — dat dadelijk krijgsraad werd gehouden en de verhooren voortgingen. Tegelijker tijd werd onderzoek gedaan naar verscholen rebellen en wapens.

Te 12 ure meldde kolonel Jacob de geheele onderdrukking van den opstand. Zes en dertig van de gevangenen waren verhoord en op het plein vóór het Paleis ter dood gebragt. De poorten werden bewaakt en het onderzoek naar de rebellen voortgezet, die bij twee en drie tegelijk binnen werden gebragt.

De Radja had zich over het algemeen goed gedragen.

De rebellen hadden een kanon naar de poorten van zijn paleis gerigt, en waren bezig het te laden, toen er ontzet opdaagde.

De rebellen schenen van buiten te zijn gekomen en hadden eensklaps de plaats in bezit genomen. Twee hoofden werden gevat en doodgeschoten. Geene der Sipaijers had hier aan deze zaak deelgenomen. De Kolapore Infanterie had zich goed gedragen. Vijf man waren ligt gewond en er waren geene verliezen aan onze zijde. De opstand was geheel onderdrukt en geen gevaar werd meer gedeucht. Het Gouvernement is veel aan kolonel Jacob verpligt, voor de vaardige en krachtdadige wijze, waarop hij deze poging tot oproer heeft gefnuikt.

BOMBAY TIMES, *Dec.* 9.

— Sir Colin Campbell, zegt de „Friend of India," heeft de verwachting zijner vrienden overtroffen.

In een en twintig dagen heeft hij negen honderd mijlen afgelegd; hij heeft zich den ingang gebaand in eene stad, die door zestig duizend weerbare mannen was verdedigd, heeft een garnizoen ontzet, dat vijf maanden lang was belegerd, negen honderd zieke vrouwen en kinderen, ten aanzien eener overweldigende krijgsmagt, in veiligheid gebragt, zijn detachement in Cawnpore beveiligd; hij heeft tweemaal eenen vijand verslagen, die driemaal sterker was dan hij, en ze van elk stuk Artillerie beroofd. De overwinning maakt den weg naar Cawnpore tijdelijk veilig, terwijl in het oostelijke gedeelte, Jung Bahadoor zelf, aan het hoofd van negen duizend Goorkhas, Segowlee is gepasseerd en op Goruckpore aanrukt.

Intusschen houdt Sir James Outram met 3500 man de rebellen van Oude bij Alumbagh in bedwang.

— Het volgende is uit de Bengaalsche nieuwsbladen getrokken:

Sir Collin Campbell verliet *Calcutta* op den 27sten October. Met den spoed van eenen postbode reizende, bereikte hij Cawnpore op den 3den November, aldus eenen afstand van 700 mijlen afleggende in den tijd van zeven dagen, door streken, die van vijanden wemelden. Op dat station bleef hij bijna eene week. Op den 14den waren zijne voorbereidselen voleindigd, en hij begaf zich te paard naar de versterking. Op den 15den had hij het fort Jellalabad, twee mijlen beneden Alumbagh, genomen, en het voor den vervolge onverdedigbaar gemaakt. Op den 16den begon hij den eigenlijken aanval op Cawnpore, met omtrent 4000 Europeanen en 2000 inboorlingen. Om den weg te vermijden, dien Generaal Havelock gevolgd, en die hem het volle gebruik zijner Artillerie zoude ontzegd hebben, doordien zijne manschappen zich in een nest van huizen en bazaars zouden bevinden, die allen van schietgaten en gallerijen waren voorzien, besloot hij eenen omweg te maken, die, ofschoon hij eenige versterkte punten moest voorbijgaan en nemen, hem toch in staat stelde, om zoo noodig, elke oogenblik de Goomtee over te steken en op de residentie aan te rukken. Aldus attaqueerde hij de Dilkhoosha en de Martinière, nam beide forten in zijn bezit, en bleef, zoo het scheen, in het laatstgenoemde overnachten.

De vijand viel hem met al zijne magt aan, doch werd met verschrikkelijk verlies terug geslagen.

Op den 17den ging hij over het Kanaal, en den loop der rivier volgende, moest hij de forten Secunderbagh, Kuddumrusool en Sahmuck, en Motee Mahal overwinnen, hetgeen ook, ofschoon onder eene verschrikkelijke slagting, werd bewerkstelligd.

De vijand moet gevochten hebben, zoo als hij nog nooit in het open veld, — zoo als hij zelfs in Delhi niet gevochten had.

In het fort Secunderbagh alleen werden 1500 de Opperbevelhebber zegt meer dan 2000) lijken geteld, en aan hun uniform als Sipaijers herkend. Er waren niet meer dan 400 Britsche soldaten in geweest, die daarin waren gekomen over den muur en door eene bres van twee voet in het vierkant.

Sir Colin Campbell werd bij het fort Najeef aan het dijbeen getroffen door eenen kogel, die juist door het ligchaam van een ander was gegaan.

— Een Correspondent van den Hurkaru beschrijft de bestorming der plaats op de volgende wijze:

De Pandies vochten als duivels, en voor eenige tijd liet zich uit de gewelfde poort een verschrikkelijk oproer hooren. Het hurrah der Britten, de krijgsroep en vervloekingen van Seickhs en Sipaijers, — gegil, geschreeuw, gesteun, het ratelen der musketten, en het kletteren van bajonet en sabel, dat alles bragt bij elkaar een afschuwelijk en duivelsch gedruisch, zoo als de mensch het nog nooit gehoord had.

Doch de Brit zegevierde, en toen wij uit de poort in

4 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
31 coll. provisien. *Gumprich en Strauss.*
12 coll. manufact. 30 do. provisien en diverzen. *T. Crone van der Beek en co.*
14 coll. ijzerwerk. 3 vn. do. *Metzendorff Wilmans en co.*
3 kn. manufact. *Johannes Welen.*
100 vs. boter. 60 vn. bier. *Cezard en co.*
50 vn. bier. [illegible]
40 kn. bier. [illegible]
100 md. min. water. 3 kn. manufact. *Pendel en Stiehens.*
9 kn. kramerijen. 5 do. ijzerwerk. 1824 do. zeep. 10 do. aardewerk. 196 coll. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. wijn. 1 vt. azijn. 2 kazen. 2 do. vleesch. 3 md. bier. 26 vs. boter. 2 do. tongen. 3 coll. diverzen. *Paine Stricker en co.*
136 kazen. *Kopermit en co.*
100 vs. boter. 120 coll. kaas. 4 kn. hammen. 100 keld. lijnolie. *Bakre en Kinder.*
2 kn. manufact. *Andreas en co.*
5 kn. manufact. *van der Burg Vriesendorp en co.*
5 vn. speciel *Cezard en co.*
350 vn. koolteer. 3 kn. manufact. 700 keld. lijnolie. 50 ks. sla olie. 22 keld. terpentijn. 2 coll. manufact. 50 vs. hout 100 do. pik. *Agenten.*
79 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
100 vn. kop. munt. 200 do. meel. 1 kt. papier. 1 do. teeken beh. 13 do. asphalt. 3 do. metaal. 1 do. lepels en vorken. 46 bl. zakken. 6 kn. schuurpapier. 1 do. ijzerwerk. 15 do vilt. 4 do. blik. 1 do. linnen. *W. H. M.*
3 kn. medicijnen. 1 do. vitriool. *Specht Grypp.*

Voor Samarang.

1 kt. [illegible] 4. do. monsters. 1 kt. parfumerien. 9 do manufact. 1 do. houtwerk. 1 do. kramerijen. 1 do. overschoenen. *Dorrepaal en co.*
60 vs. boter. 50 do. bier. 30 kn. do. 3 do. koopmanschapp. 25 do. provisien. 2 do diversen. *Order.*
16 kn. [illegible] 100 coll. koopmanschapp. 60 kn. manufact. *Wermuth en co.*
26 kn. manufact. 12 do. likeuren. *Salomonson en Meyer.*
1 kt. diversen. *Oliphant en co.*
4 kn. diversen. *Order.*
60 kazen. *van Wallegen.*
2 coll. manufact. *Hymans en co.*
3 kn. wijn. *Stoh.*
1 kt. tabak en sigaren. *Hamsen.*
8 kn. hammen. *Kruthoffer Sageman en co.*
4 kn. manufact. 218 coll. manufact. *Hymans en co.*

Voor Soerabaija.

1 kt. . . . . . *Bohl.*
2 kt. chimicalien. *Hogeland.*
6 kt. [illegible]
25 kn. [illegible] 100 md. min. water. 4 kn. [illegible] *Schimmelpenninck [illegible]*
20 kn. bier. 10 do. azijn. 10 do. likeuren. 1 do. bitters. *Order.*
100 [illegible] *W. H. M.*

Van Nederland per ned. bark *Alcyone*, gez. Haacke. agt. Busing Schröder en co.

20 kn. manufact. 30 keld. lijnolie. *Agenten.*
400 [illegible] 130 kn. manufact. 4 bl. do. 10 kn. [illegible]
10 kn. verf. 10 do. terpentijn. *Metzendorff Wilmans en co.*
10 vn. koolteer. 136 kazen. *Kopermit en co.*
[illegible] bl. drills. 200 ks. kaas. 3 bn. dekens. *de Woerdt Ruyl en co.*
[illegible] vn. bier. 6 kn. do. 8 boss. band ijzer. 11 ks. provisien *T. Crone van der Beek en co.*
17 coll. machinerien enz. *Tan Siongkang.*
10 kn. manufact. *Andreas en co.*
3 coll. medicijnen enz. *Göring.*
2 kn. . . . . . 1 bl. manufact. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
6 kn. [illegible] 3 do. marm. steenen. 1 do. lijsten. *Gebr. [illegible]*
[illegible] coll. [illegible] 1001 vn. [illegible] 60 vn. [illegible] 5 kn. [illegible] *Haeger en Schuurman.*
16 vs. boter. *Hamer.*
20 vn. bier. *Pitcairn Syme en co.*
300 ks. bitter. 75 ks. likeuren. *van den Biesen en Modderman.*
5 kn. drukletter. 1 do. teekenbehoeften. 2 do. globes. 1 pers. 5 do. papier. *H. M. van Dorp.*
285 ks. kaas. *van Leeuwen en co.*

100 vs. boter 1 md. . . . . . 2 vn glaswerk *John Pryce en co*
2 kn ijzerwerk *Camalotta en co*
100 kn kaarsen 1 do staalwerk 4 do manufact *Engelhard en co*
2 kn boeken 2 do globes *Lange en co*
10 kn manufact 10 do garen *Anderson Tolson en co*
5 vs boter *Wilson*
1 bl bukzen *Pendel en Stiehens*
2 kn kaarsen *Brandon*
130 vn bier, 18 md do 100 do kaas *Order*
2 kn koperwerk *Paine Stricker en co*

Van Indramajoe per ned. schip *Laura en Adèle* gez. van Noel agt. Bahre en Kinder.

400 pic. tin. 100 do. rotting. 3666 do. suiker. 2200$^{44}/_{100}$ do 4000 do. rijst.

Van China per ned. schip *Generaal Michiels* gez. de Wilde agt. Haager en Schuurman.

12996 dakpannen. 21264 coll. aardewerk. 124 ps. steenen. 410 kn. thee. 25 pic. vernis. 2 kn. papier. 20 ks tabak, *The Chinghung.*
1 kt. kabaaijen. *Agenten.*
10 ks. papier. *Han Simhio.*

Van Zweden per Zw. schip *Louise*, gez. Lofquist agent. Metzendorff Wilmans en co.

3094 stav. ijzer. *Agenten.*

Van Nederland per ned schip *Sara Alida Maria*, gez. Stapert agt Kopermit en co

6/8 pijpen bier *Agenten.*

Van Londen per Eng. schip *Mary-West* gez. Sinclair agt. Martin Dyce en co.

4200 ks. zeep. 7308 stav. ijzer. 140 mand. aardewerk. 30 coll. lampen. 2 coll. ijzerwerk. 50 kn. manufact. 40 ks. koper. 197 do. manufact. 6 do. lampen. 2 do. messen. 8 do. glaswerk. 40 do. beschuit *Agentens.*
10 kn. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
42 kn. wijn. 70 vn. bier. 300 . . . . . . *Burt Myrtle en co.*
1 kt. manufact. *John Pryce en co.*
4 kn. manufact. 20 tons. staal. *Maclaine Watson en co.*
10 coll. meubelen *Anderson Tolson en co.*
3 wagens. *MacEwen en co.*
4 coll. manufact. *Gumprich en Strauss.*
15 coll. . . . . . 3 wagens. *Hunter Houghton en co.*
2 kn. boeken *King.*
1 vt. . . . . . *Reynst en Vinju.*
5 coll. manufact. 1 do. zadelwerk 54 do. bier. *Order.*
3 coll manufact *Borneo Company Limited.*
4 coll schoenen 1 do diversen *Anderson Tolson en co.*

Van Nederland per ned. schip *Christina Helena*, gez. Tjebbes, agt. Moormann en co.

100 vn. kop. munt. 581 do. zwd. teer. 1071 do. koolteer. 66 do. pik. 28 ps. masten. 1 balk. *N. H. M.*
112 vn. afget. bier. 5 kn. bessensap. 4 do. framb. azijn. *van der Meulen en co.*
1 kt. kramerijen. *John Pryce en co.*
100 kn. wijn. *Engelhard en co.*
3 kn. ijzerwerk. 1 kt. genever *Haeger en Schuurman.*
32 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
10 vs. boter. 30 md. min. water. *T. Crone van der Beek en co.*
100 vn. bier. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
2 kn. vruchten op brandy. *Reynst en Vinju.*
3 kn. manufact. *Tölken Vogel en co.*
6 fless. vitriool olie. *Specht Grypp.*
99 masten. 25 kn. garen. 91 bn. zakken. 148 coll. manufact. *Agenten.*
11 kn. garen. *Order.*
20 kn. provisien. 100 ks. kaas. 12 keld. genever. 6 vs. boter. 5 ps. hammen. *Gezagvoerder.*

Lading voor Samarang.

10 bs. drills. *van den Broek en Veeckens.*
6 kn. blikwerk. 30 md. min. water. 1 rijtuig. 3 kn. manufact.

2 do. banket. *Salomonson en Meyer*
12 vs. boter. *Gellas.*
25 vn. bier *Wermuth en co.*
1 kt. bessensap. *van Basel Helle.*
2 kn. vruchten op brandy. *Vockeriesen.*

Van Zweden per Zw. bark *Catharina*, gez. Olsson. agt. Cezard en co.

8038 stav. ijzer. *Busing Schröder en co.*

UITVOER.

Naar Padang via Bencoolen per Ned. ind. stoomb. *Macasser* gez. Schmidt agt. Cores de Vries.

1 wagen. *Zakara.*
32 ks. schertings. *Metzendorff Wilmans en co.*
10 vs. kruid. 1 kt. boeken. uit entr. 10 keld. genever. 1 kt. provisien. 3 do. koffers. 1 do. provisien. 1 do. [illegible] olie. *van der Meulen en co.*
1 kt. doeken. 1 do. dimitus. 3 do. katoen. 2 [illegible] 1 kt. glaswerk en lampen. 6 do. neteldoek. 1 do. madera *Pitcairn Syme en co.*
2 ks. glaswerk. 10 do sla olie 5 do. div. uit entr. *Pendel en Stiehens*
1 kt. mousselines. *Noorman en co.*
9 pic. suiker. *van Ommeren Rueb en co.*
1 wagen. *Purvis en co.*
f 4,000 zilv. specie. *Sie Goandjoe.*
20 keld. genever. *Na Kiang.*
f 8300 zilv. specie. *Abdul Kium.*
1 kt. opium uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
2 kt. gouv. geld. *Gouvernement.*
50 vs. boter. 100 pakk. tabak. *van Ommeren Rueb en co.*
30 keld. genever. 2 ks. siroopen. 1 do. banket. 5 do. bier. 1 do. likeuren. 1 do. groentens 1 do. gedr vruchten [illegible] 6 vn. meel. 1 vt. bier. 1 kt. lampbollen. *John Pryce en co*
45 ps ijzerwerk. 128 coll. div. gouv. goederen. *Gouvernement*
50 cod. tabak. *B. Kopermit en co.*
75 cod. tabak. *Tan Tjongloen.*
40 cod. tabak. *Tan Tun.*
2 cod. tabak. *Dorrepaal en co.*
1 kt. tuigen. *Hymans en co.*

Naar Bremen per ned schip *Hollandstroom*, gez Reuker agt Landberg Bezoet de Bie en co

192 pic sapanhout, 539 do rotting, 9996 do rijst, 60 ℔ vanilla, 264 pic gomdammer, 80/$_2$ leggers arak, 1900 pic kurkuma, 52800 ps mal stokken *Tölken Vogel en co*
19 ks confituren *Grosset*
8 kn lakwerken, 1 do soija *Agenten.*
1 do bijouterien uit entrep. *Busing Schröder en co*

Naar Nederland via Samarang per ned schip *Prins Frederik der Nederlanden*, gez Immink agt de Weerdt Ruijl en co

108 pic rotting, 861 do suiker, 207 ps buffelhuiden, 5 do koekruiden *Agenten*

Naar Nederland via Cheribon per ned bark *Wakeling* gez L. van Barum agt Reijnst en Vinju

450 pic tin, 100 do rotting, 100 do sapanhout. 2000 do koffij *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per Br schip *Silberpeil*, gez Teobter agt Busing Schröder en co

3625 pic rijst, 851 do rotting, 150 ks jap boomwas, *Agenten*
200 leggers arak *Maclaine Watson en co*

Naar China per Eng schip *Melbourne*, gez Cooper agt Martin Dijce en co

8448 pic rijst 590 do rotting *Bahre en Kinder*

Naar Zweden per Noor. schip *Valkyrien*, gez Strandgaard agt Paine Stricker en co

6102 pic suiker, 20/m sigaren, 22 trossen touw, 1 vt vleesch *Agenten.*

Naar Nederland via Panarockan per ned. schip *Eriesa*, gez. Adriaans, agt. Reijnst en Vinju.

150 pic. rotting. *Agenten.*

Voor Panarockan.

201 last steenkolen. 70 vn. koolteer. 25 kn. plaat ijzer. 20 ijzeren pijpen. 80 do. roosterstaven. 1 md. lamp. kousen. 1 bl. touwwerk. 1 bl. blaasbalken. 1 md. borstelwerk. 1 do. borak. 1 vt. loodwit. 4 do. menie. 1 do. harpuis. 4 bl. lamp. katoen. 6 kruik lijnolie. 3 kn. ijzerwerk. 1 bl. garen. 12 kn. wijn. 1 kt. man. sigaren. 10/m. do. do. 1 zadel. 1 kt. modewaren. 1 rijtuig. 1 bendie. 2 vs. boter. *Agenten.*
2 ps. machinerien. *Pitcairn Syme en co.*
36 coll. meubelen. *Hardy.*
16 coll. provisien en dranken. *Agenten.*
1 coll. provisien en dranken enz. 8 do. dranken en lederwerk. *van Kleef en co.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Al Kahmanie*, gez. Hadjie Moh. Sedik.

12 kn. palicats. 150 ps. chitzen. 14 corg. sarongs. 7000 zilv. munt. *Djamaloedin.*
2 kn. gedr. katoen. *Hadjie Amin.*

Naar Nederland per ned. schip *Al [illegible]* gez. Dietz. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

5728 pic. rijst. 3 kn. diversen. *Tiedeman en van Kerchem.*
130 pic. rotting. *N. H. M.*
1102$^{86}/_{100}$ pic. suiker. *O. I. M. [illegible]*

Naar Nederland via Soerabaija en Pasaroeang per ned. schip *Ingenieur Sara Christina*, gez. Rademaker. agt. van Ommeren Rueb en co.

400 pic. tin. 203 do. rotting. 100 do. sapanhout. *N. H. M.*

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 13 tot en met den 14 Januarij 1858.

Met de Ned bark *Nyverheid*, kapt. *R. L. Eykens*, de heeren *Rijpenti*, *Bürbitz*, *Nepboom*, *Koolen*, *Harding* en *Belder*, van Amsterdam.

Met de Ned bark *Zeeuw*, kapt *E. Orre*, de heeren *J. W. Oosterhout*, *J. A. van der Slyp* en Echtgenoot, *H. C. van Rijnbergen*, *W. F. Bergman*, *W. G. Kuitmeer*, *H. Dettenberg*, *J. Meyer*, *G. Sterck*, *A. Cordes*, *W. Kovelsnitz*, de *B. N. J. Roebergen* van Amsterdam.

Met de Ned. bark *Zaanstroom*, kapt *R. G. Schaap*, de heeren *van Hoorell* en Echtgenoot, *P. Staal*, *G. [illegible]* en *D. Rijsenberg*, van Amsterdam.

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

Datum	Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Jan.	1 Bal.	bark	Fatahool Rachman	J. Martens	Balie (Ampenan)
»	— N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Toeban
»	— Ned.	bark	Nawan Elijoener	J. C. Monteiro	Batavia
»	— N. I.	schooner	Bientang Timor	Tjim Koensoen	Balie (Padang)
»	— »	bark	Soedul Gais	S. Alie b. Aboebakar Bargabo	Samarang
»	— »	bark	Asif Banjarmaasi	Hadjie Brahim	Batavia
»	— »	schip	Fulkus Sroot	S. Ismail b. Moh. Almanie	Ternate
»	— Ned.	bark	Borneo	T. A. Jansen	Batavia

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

Datum	Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Jan.	2 N. I.	stoomsch.	Palembang	H. J. Roseboom	Batavia over Samarang
»	— Ned.	bark	Johanna Maria	M. A. Overgaauw	Nederland
»	— Eng.	schip	Agincourt	E. J. Poshlij	China
»	— Zweed.	»	Victor	H. A. Prehn	Zweden
»	2 N. I.	bark	Maijmoon	Said Abdulla bin Kassim	Banjermassing
»	3 »	stoomsch.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Sing. over Sam. en Batavia

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Louisa Maria	P Tjebes	Eng via Batavia	Schimmelpenninck en co
»	Antoinette	de Winter	»	B. J. van Eck en co
»	Agincourt	Ouwehand	Nederland	
»	Henriette	M van der Vesel	»	
»	Koning Willem III	Zeijlstra	»	
»	Carlsbad	C J Fohrocus	»	
Amerik.	Norman	Swell	Zweden	Fraser Eaton en co.
Nederl.	Prinses Amalia	v Rij v Alkemade	Nederland	
»	Maria Elise	Mr van de Putte	Amsterdam	P. Kervel en co.
»	Stad Leijden	van der Werm	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Osiris	W. H Gramer	Amsterdam	Ruyl Camer en co.
»	Pieterschoenmaker	van Varelen	»	»
»	Moningby	van Marion	»	»
Amerik.	Yankee Ranger	H Hohman	Nederland	»
Nederl.	Gesina	S Burggraaff	Amsterdam	»
»	Equator	J G Appel	»	»
»	Maria Adolphina	A Bleom	»	P. Kervel en co.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.